★★

Türk tababeti hakkında düşünceler
6 ıncı sayıfamızda

YIL: 19-2
SAYI: 6569-509

Sayısı Her Yerde 3 Kuruş

KURUN

İSTANBUL
PAZAR
26
NİSAN
1936

Parasız
Muayene kuponu
Bu kupondan yedisini biriktiren okuyucumuz KURUN doktoruna kendini parasız muayene ettirebilir.
(Tafsilât iç sayıfalarımızda)

Mısır kralı Fuad dün öldü

Ingilterede Milletler Cemiyetine müzaheret birliği

Süveyş kanalının kapatılmasını istemiye karar verdi!

İtalya tarafından Mısır hükûmetine bir ademi tecavüz misakı yapılması teklif edildi mi?

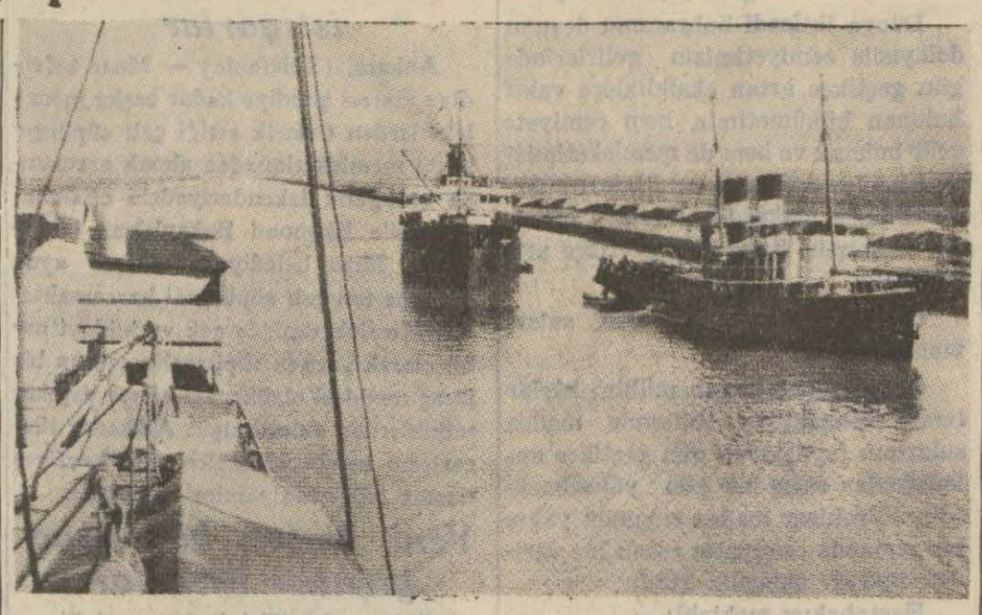

Süveyş kanalı.

(Yazısı 7 inci sayıfada)

Tek parti önüde memleketçilik

Cumuriyet Halk Partisine giren arkadaşlar ile eski partîcileri tanıştırmak için Ankara Halkevinde yapılan törende (Recep Peker) in söylediği sözler arasında hassatan dikkate değer bir nokta vardır. Bu nokta Cumuriyet Halk partisi karşısında ve dışmda (memleketçilik) diye ayrıca bir siyasî fikir cereyanı yaratmak doğru olup olmadığı meselesidir.

(Recep Peker) liberal devlet tipinin ve klâsik parlemantarizmin ulus kuvvetlerini parçalıyan anarşik durumu içinde yurttaşlar arasında parîcilik ve memleketçilik gibi sun'î bir tasnife yol açıldığı ve her biri yurt menfaatlerinden ziyade şahsî ve zümre faydasını gören çeşitli partiler karşısında parti dışmda memleketçi olmak telâkkisinin doğduğunu söyliyerek bugün ulusal bir devlet olan yeni Türkiyede Cumuriyet Halk Partisinin tek ulusal bir parti olduğunu, bunun için çalışma halindeki karışık partiler karşısında varit olan bu parti dış memleketçi kalmak fikrine bizde yer olmadığını anlatmıştır.

Eğer mütareke yıllarının hâdiselerini biraz düşünürsek Halk Partisi genel sekreterinin bahsettiği "memleketçilik,, fikrinin memleketimizde de bir tarihi olduğunu kolayca hatırlıyabiliriz. Hakikaten mütarekenin kara günlerinde millî mücadele hareketlerinin daha ilk başladığı sıralarda hürriyet ve itilâf adı altında toplanan ve particilik hırsı ile gözleri kararmış olan bir takım zümreler muhalefet ile hiyaneti biribirine karıştırmışlardı. Onun için sadece memleketin ve milletin tehlikelerden kur-

ASIM US

(Sonu: Sa. 4 Sü. 4)

Hitlerden soruluyor:

Bütün ekalliyetlerin de mi liderisiniz?

Bir Alman kızı B. Hitlerin heykelini yapıyor.

(Yazısı 7 inci sayfada)

Türkiye

Beynelmilel vicdanı hakem yaptı

Bayan Malater Selye dün şehrimize geldi

Fransanın Milletler Cemiyeti delegelerinden ve geçen sene şehrimizde toplanan "dünya kadınlar birliği,, kongresinde Fransayı temsil etmiş olan Bayan Malater Selye, dün İzmirden şehrimize gelmiştir.

Kendisi Dışbakanlığımız tarafından davetli olduğu cihetle Dışbakanlığımız memurlarından Bay Haydar mihmandar olarak kendisine refakat etmektedir.

Bayan Malater Selye geçel yıl şehrimizde dünya kadınlar kongresine iştirak ettiği sıralarda...

Dün Perapalas otelinde kendisile görüşen muharririmize Bayan Selye demiştir ki:

"— Geçen sene kadınlar kongresine geldiğim zaman meşguldüm. Mem-

(Sonu: Sa. 7 Sü. 4)

Müsabakamızda

ikinciliği kazanan hikâye: Gülnaz

Bugün 6 ıncı sayıfamızda

☆

Hikâye müsabakamızda 15 lira mükâfatlı ikinciliği kazanan "Gülnaz,, adındaki hikâyenin muharriri Feriköyünde Eşref sokağında oturan Bay S. C. Sun'dur. Fotoğrafının neşredilmesini istememiştir.

☆

Üçüncülüğü kazanan hikâyeyi de yarınki sayımızda bulacaksınız.

Eski Osmanlı Veliahtı

Mühürlü Çanta!

Yusuf Izzettin niçin ve nazıl ölmüş

Adliye Emanet Dairesinde, mühim vesikalar bulundu

(Yazısı 7 inci sayıfada)

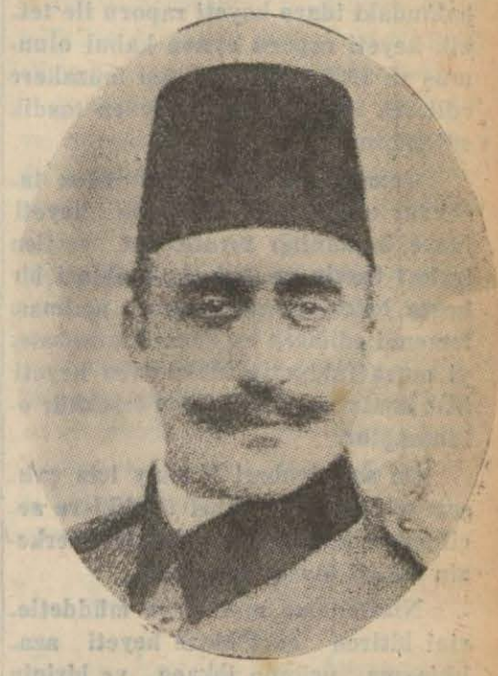

Yusuf İzzettin.

Mısır kralı öldü

Veliaht Faruk kahireye çağırıldı

Kahire, 25 (A. A.) — Kralın ahvali sıhhiyesine dair olarak, altı doktorun imzasile neşredilen son raporda, seyelânı demin uyuşturucu ilâçların tesirile gece yarısına doğru durduğu ve bir daha tekrar etmediği bildirilmektedir.

Kral Fuat geceyi nisbeten sükûn içerisinde geçirmiştir. Gerek ağzındaki nekrez ve gerek derecei hararet seyrini muhafaza etmektedir. Lâkin kralda taabı umumî müşahede edilmekte ve kanın deveranındaki tezebzüb git gide vahim bir şekil almaktadır.

Ölen Kral Fuat (madalyon içinde), Yeni Kral Faruk Londrada iken..

(Sonu Sa. 2 Sü. 4)

Ras Nasibu dayanıyor!

Şimalde çok şiddetli muharebeler oluyor

Adis Ababa civarında İtalyan tayyarelerine ateş.

(Yazısı 7 inci sayfamızda)

Yafada ticaret durdu

Müsliman liderler dün bir toplantı yaparak görüştüler

Yafa, 25 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri, Yafa şehrinin ölü bir belde manzarası arzetmekte olduğunu haber vermektedir. Ticaret Yafada tamamile felce uğramıştır.

Kudüs, 25 (A. A.) — Havas ajansının muhabiri, dünkü günün sükûn içinde geçmiş olduğunu haber vermektedir. Müslüman liderleri, taraftarlarını sükûnetlerini muhafazaya teşvik etmişlerdir.

Araplar, camilerde namazlarını kıldıktan sonra hiç bir hadiseye meydan vermeden dağılmışlardır.

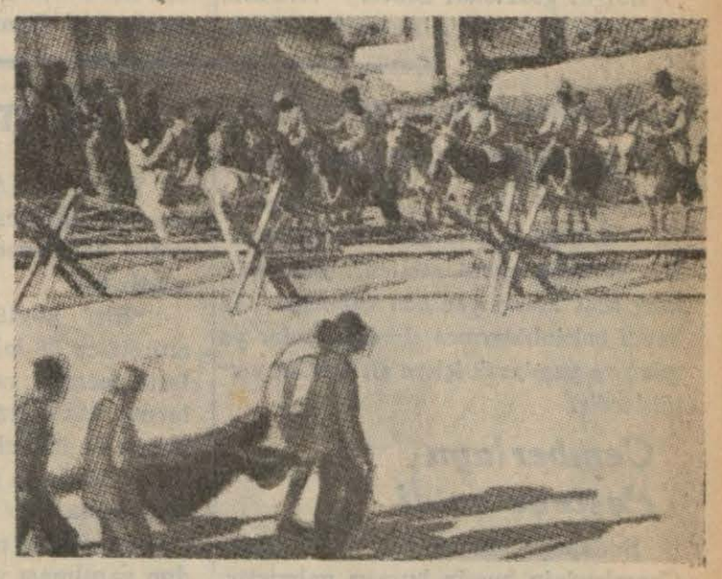

Yafadaki sokak çarpışmalarında yaralanan bir Yahudi hastahaneye götürülüyor.

(Sonu Sa. 4 Sü. 5)

SON HABERLER

Kızılay kongresi Ankarada toplandı

Kurumun geçen seneki büyük çalışmaları kongre tarafından takdirle anıldı

Ankara, 25 (A.A.) — Kızılay kurumunun yıllık kongresi bugün öğleden evvel umumî merkez binasında toplanmıştır. Kongreyi, Sağlık ve Sosyal yardım Bakanı Doktor Refik Saydam açtı.

Kongre başkanlığına Antalya saylavı Cemal Tunca seçilerek cemiyetin geçen yıla ait hesabat ve faaliyeti hakındaki idare heyeti raporu ile tetkik heyeti raporu aynen kabul olunmuş ve 1936 senesi bütçesi müzakere edilerek 821,801 lira üzerinden tasdik edilmiştir.

Gelecek yıl içinde yapılması tasavvur edilen işler hakkında heyeti idare başkanlığı tarafından verilen izahat tasvip ve Ankarada ikinci bir hasta bakıcılık mektebinin açılması temenni edilerek bu hayırlı müesseseyi muvaffakiyetle idare eden heyeti idar azalarına müttefiken teşekkür olunmuştur.

On senedenberi Kızılay için çalışan sekiz azanın fahrî üyeliklere seçilmeleri hakkındaki umumî merkezin teklifi tasvip edilmiştir.

Nizamname mucibince müddetlerini bitiren dört idare heyeti azalıklarına üçünün ibkaen ve birinin vazife alarak merkezden ayrılması dolayısile yerine Ziraat Bankası genel direktörü B. Kemal Zaim intihap edilmiştir.

Kongrenin tazim hislerinin büyük önder Atatürke, ve Kamutay başkanlığına ve Başbakan General İsmet İnönüne iblâğına kongre başkanı memur edilmiştir.

Kızılay genel merkezi kongre huzuruna, 1935 yılı içinde üzerine aldığı yepyeni ve muazzam hizmetlerle birlikte ve önümüzdeki sene için de çok yüklü bir programla çıkmıştır.

Büyük Atatürkün, İleri.... İşaretine bütün memleket gibi uyan Kızılay Cumuriyet hükûmetimizin yüksek himaye ve yardımı ile seneden seneye daha yüksek bir inkaşf ile kendisine verilen insanî vazifelerini zamanında tamamile yapmıştır. Bir senelik idarî ve muamele ve icraat raporlarını gözden geçiren genel meclis de buna tamamen kani olmuş ve büyüklerine şükran ve tazimlerini arzettikten sonra, başta idare heyeti başkanı ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Refik Saydam olduğu halde genel merkeze teşekkür ve tebriklerini sunmuştur.

Cemiyetin 1935 yılı içinde, imkân ve kudreti nisbetinde başardığı çalışmalarının değerli neticelerini mütevazi raporundan hulâsa ediyoruz:

Harp hizmeti:

Atinin hiç temenni edilmiyen en uzak ihtimallerini bile bir an gözden kaçırmıyan Kızılay, bütün harp ihtiyat malzemelerinin eksiklerini tamamlamıştır. İcabında hemen emre amade bulunacak kâfi adette her türlü vesait hazırdır.

Maske fabrikası:

Ordu ve sivil halkımızı zehirli gaz hücumları tesirinden kurtarmıya mahsus maske ve sair levazım imali için hükûmetimizin büyük ve çok ehemmiyetli yardımı ile cemiyet tarafından Mamakta inşa ve tesis olunan gaz maske fabrikası geçen sene Başbakan İsmet İnönü tarafından Cumuriyet Bayramında açılmış ve o zamandanberi fasılasız çalışmakta bulunmuştur.

Fabrika henüz yeni açılmış olmasına ve elde lüzumu kadar mütehassıs işçi bulunmamasına rağmen günde 150 maske yapılması imkânı temin edilmiştir.

Bu miktar gittikçe artacaktır.

Sulh hizmetleri:

Kızılay, üzerine düşen sulh hizmetlerini de, her yıl olduğu gibi mutad şefkat ve hayırhahlığını yapmıştır. Yangın, su baskını, kuraklık, zelzele, hastalık ve iaşe darlıklarına uğrıyanlara el uzatmıştır.

Göçmen aş evleri:

Göçmenlere yardım servisi, hükûmetin maddî ve manevî yardımı ile bu işi muvaffakiyetle başarmaktadır. Sirkecideki aş evi İstanbul limanına gelen göçmenlerin iaşelerini temin etmektedir. Ayni zamanda açıkta kalanları da kapalı yerlere yerleştirmektedir. Bu evde 2018 göçmen iaşe edilmiştir. Gelibolu İzmit ve İzmirde de aş evleri teşkilâtı vardır.

Sıtma ve firengi ilâçları monopolu:

Dünya iktisadî buhranının devamı dolayısile cemiyetimizin gelirlerinde gün geçtikçe artan eksikliklere vakıf bulunan hükûmetimiz, hem cemiyete gelir bulmak ve hem de memleketimizde istenilen miktarda bu ilâçları bulundurabilmek maksadile Kızılaya monopol vermiştir. Satış gün geçtikçe artmaktadır.

Oyun kâğıtları ve maden suları monopolu:

Oyun kâğıtlarından mühim kârlar temin edilmektedir. Halkımız maden sularının faydalarını gün geçtikçe anladığından satış her gün yükselmektdir. Karahisar maden suyunun yakın bir zamanda cemiyetin esaslı bir varidatı olacağı anlaşılmaktadır.

Hastabakıcı mektebi:

Şimdiye kadar 211 hasta bakıcı yetiştiren mektebin bir ayninin Ankarada açılması için tetkikler yapılmaktadır.

Gençlik derneği:

Yavrularımızı mektep sıralarında ve küçük yaşlarında şefkat ve hayırhahlık hislerile yetiştirmiye çalışan Gençlik Derneği dört yaşını bitirmek üzeredir. Temenni edilen semerelerini vermiye başlamıştır. Aza mevcudü bugün 32 bine çıkmıştır. 64 şubesi ve 444 dernek kolu vardır.

ANKARADAN

Bayrak kanununda yapılan değişiklik nelerdir?

Ankara, 25 (Telefonla) — Millî Müdafaa encümeni bayrak kanunu projesinde bazı tadilât yapmıştır. Şal tedarikinde zorluk görülecek yerlerde en büyük mülkiye memurunun iznile zemin rengi al diğer kumaşlardan da bayrak yapılabilecektir. Ayrıca bayrak kanununa aykırı bir şekilde yapılacak bayrakların indirilmesi hususunda en büyük mülkiye memuruna salâhiyet de evrilmektedir.

Millî müdafaa vekâleti, askerî binalara ve teşekküllere çekilecek bayrakların çekiliş ve indiriliş şekillerini ve bu esnada yapılacak merasimi tesbit edecek nizamname ve talimatnaler yapacaktır.

iş kanununun müzakeresi bitiyor

Ankara, 25 (Telefonla) — Kamutay muhtelit encümeni İş kanununun işçilerin sigortaları faslını tetkike başlamıştır. Bundan sonra ceza faslı tetkik edilecek ve bu suretle encümenin vazifesi bitmiş olacaktır. Lâyiha bundan sonra umumî heyete gönderilecektir. Alâkadarlar İş kanununun bu devrede çıkacağını temin ediyorlar.

Mısırdan çalı süpürgesi istiyorlar

Ankara, (Telefonla) — Mısır belediye idaresi şimdiye kadar başka memleketlerden tedarik ettiği çalı süpürgelerini memleketimizden almak arzusunda olduğunu İskenderiyedeki ofisimiz vasıtasile Ekonomi Bakanlığına bildirmiştir. Mısır belediyeler idaresi ayda binlerce ton çalı süpürgesi harcamaktadır. Memleketimizde çok ve hüdayi nabit olarak yetişen süpürgelik çalının bir ihraç maddesi olabileceği ofisçe yapılan tetkiklerden anlaşılmıştr. Alâkadar tüccarların teşvik edilmeleri için keyfiyet ticaret odalarına tamim edilmiştir.

Yeni Noter kanununa yapılan itirazlar

Ankara, 25 (Telefonla) — Adliyece hazırlanarak mütaleaları alınmak üzere noterlere ve müddeiumumiliklere gönderilmiş olan yeni noter kanunu projesinin bazı maddelerine noterliklerce itiraz edilmiştir. Noterler bir kısım harçların indirilmesinin doğru olmıyacağı fikrindedirler. Adliye vekâleti bu reyleri tetkik ederek lüzum görürse lâyihada bazı değişiklikler yaptıktan sonra Kamutaya verecektir.

Anadolu takımı Çankayayı yendi

Ankara, 25 (Telefonla) — İki maç yapmak üzere Ankaraya gelmiş olan Anadolu takımı İkinci maçını Çankaya ile yaptı ve maçı bire karşı iki ile kazandı.

Yarın Beşiktaş takımı Ankaragücü ile karşılaşacaktır.

Kızılay murahhasları gaz maskesi fabrikasında

Ankara, 26 (Telefonla) — Kızılay umumî merkezi, genel kongreye gelen murahhaslar şerefine gaz maskesi fabrikasında bir çay ziyafeti vermiştir. Fabrikayı gezen murahhaslar halkın gaz maskesi tedarik edebilmeleri için Kızılayca yapılacak propagandaya iştirak edeceklerini söylemişlerdir.

Ziraat mekteplerine alınacak meccanî talebeler

Ankara, 26 (Telefonla) — Bu sene Adana ziraat makinist mektebine alınacak parasız yatılı talebenin sayısı altmışa çıkarılacaktır. Bursa orta ziraat mektebi parasız yatılı talebesinin sayısı 119 dan doksana indirilmiş, buna mukabil İzmir, İstanbul, Adana ziraat mekteplerinin parasız yatılı talebelerinin miktarı yetmiş beşerden doksana çıkarılmıştır.

Uyuşturucu maddeler hakkında bir karar

Ankara, 24 (Telefonla) — Uyuşturucu maddeler inhisarile müştereken satış yapan ve mukavelelerine tamamen riayet eden Yılancızadelerle Vitol ve şürekâsı müesseselerinin devletlerle akdolunan anlaşmalarda derpiş edilen hususî takas ve deblokaja ait hükümlerden istifade etmeleri Vekiller heyetince kararlaştırılmıştır.

Kısa Ankara haberleri

* Gureba hastahanesine yeniden 10 hastabakıcı alınacaktır.

* Bu sene Ankara Nümune hastahanesine yeniden 16 asistan alınacaktır.

* İstanbul ve Ankaradaki motosikletli polislerin sayısı önümüzdeki sene içinde bir misli daha artırılacaktır. Gece nöbeti yapan motosikletli polislere maaşlarından fazla olarak ayda onar lira ücret verilecektir.

* İkinci umum müfettişlikte köy işlerile uğraşmak üzere 150 lira ücretli bir şef ve yüzer lira ücretli iki kâtipten mürekkep bir büro kurulacaktır. Büro umumî müfettişliğin daimî bürosuna ilâve edilmiştir.

* Geçen sene kabul edilen yeni Posta ve Telgraf teşkilâtı kanunu bu seneden itibaren tatbik edilecektir. Bütçeye üç yüz bin lira fazla tahsisat konmuştur. Bu yüzden memurlar arasında bazı değişiklikler olacak ve memurların sicilleri gözden geçirilecektir.

Boğazlar tezinde devletlerin cevabı

Fransa, Bulgaristan, Japonya Boğazların tahkimi etrafında müsait cevap verdiler

Fransız hükûmeti de boğazların tahkimi hakkındaki talebimize cevap vermiştir.

Fransa, bu mesele üzerinde müzakerelere girişmeği prensip itibarile kabul ederek müzakerelerin şekli ile mahalli ve tarihini boğazlar mukavelenamesini imzalıyan diğer sekiz devlet ile beraber kararlaştıracağını bildirmiştir.

Sofyadan bildiriliyor:

Boğazlar meselesi hakkındaki talebimize Bulgaristan hükûmeti de cevabını Sofya elçimiz Şevkiye vermiştir.

Cevapta, boğazları tahkim etmek arzumuza bir itiraz dermeyan edilmiyor.

Bulgar gazeteleri haberi verirken, Yunan arazisi içinde Bulgaristana Akdenizde bir mahreç verilmesi meselesinden tekrar bahsetmektedirler.

Sofyada çıkan "Mir,, gazetesi de şunu yazıyor:

"Muhtelif memleketlerden gelen haberlere bakılırsa, bu mesele Türkiyeyi tatmin edici bir şekilde neticelenecektir.,,

JAPONYANIN CEVABI

Japon hükûmeti de cevabını vermiştir. Boğazlar meslesinde alâkadar devletlerle konuşmıya hazır bulunduğunu bildirmekte ve meselenin Milletlre cemiyeti tarafından değil, alâkadar devletler arasında halli noktai nazarını ileri sürmektedir.

HARİCİYE VEKİLİMİZİN BEYANATI

Boğazlarda askerî tedbir aldığımıza dair çıkan şayialarr müteakip Ankaradaki İngiliz gazeteleri muhabirlerinden birini kabul eden Dışbakanımız Dr. Aras, bu kabil tedbirleri kat'iyyen almadığımızı söyledikten sonra Türk notasının alâkadar memleketlerde gördüğü hüsnükabulü ehemmiyetle kaydetmiştir.

BULGARİSTANIN İSTEĞİ

Paris, 25 (A.A.A) — Bu akşam diplomatik mahafilde söylenildiğine göre, Bulgaristanın Saint Germain muahedesinin tadilini istiyeceğine dair Sofyadan gelen haberlerin teeyyüt etmekte olduğu intibaı mevcuttur.

Sofyadaki Bakanlar Kralın yanında toplandılar

Sofya, 25 (A.A.) — Bugün saat 10da kral, başbakan ve diğer bütün bakanları sarayda kabul etmiştir. Bakanlar, dört saat kralın yanında kalmışlar ve kendi bakanlıklarınca şimdiye kadar yapılan ve yapılacak işlere ait tafsilât vermişlerdir.

Çemberlayn Peşteye geldi

Budapeşte, 25 (A.A.) — Austin Chamberlain bugün buraya gelmiştir. İngiliz elçisi Knox'un misafiri olacaktır.

İngiliz mahafelinde, bu seyahatın münhasıran malûmat edinme mahiyetinde olduğu söylenmektedir.

38 milyon Fransız sulh istiyor

Paris, 25 (A.A.) — Sosyal cephe umumî sekreteri B. Gaston Borgeri, radyo ile neşredilen bir nutkunda demiştir ki:

"Biz, köylü, amele, burjuvadan mürekkep 38 milyon Fransızın, tröstlerin menfur ve budalaca gaddarlıklarına karşı uzlaşmalarını istiyoruz. Dahilî rejimleri ne olursa olsun, bütün milletlerle sulh halinde yaşamak arzusundayız. Biz, silâhlanma yarışının durdurulması, karşılıklı yardım yapılması ve milletler münasebatının, Milletler Cemiyeti misakının on dokuzuncu maddesine göre tensik edilmesi suretile hukuk müsavatı dairesinde vücuda getirilecek bir sulh istiyoruz.,,

Leon Blumu döven

3 ay hapse mahkûm oldu

Paris, 25 (A.A.) — Onuncu ceza mahkemesi, kral taraftarlarından Courtoisi üç ay ve andurandı on beş gün hapse mahkûm etmiş ve bu cezaları tecil etmemiştir.

Mahkûmiyetlerinin sebebi, akademi azasından Jakus Benvilin Cenaze merasiminde B. Leon Bluma taarruzda bulunmuş olmalarıdır.

Hatırlarda olduğu veçhile o gün B. Leon Blümün binmiş olduğu otomobil mumaileyhi evine götürmekte iken Sen Jermen bulvarında inzibatı temin ile meşgul olan aksiyon Franse azalarına tesadüf etmiştir.

Kral taraftarları B. Leon Blumu tanımışlar, otomobilinin camlarını kırmışlar, içinde bulunan mebuslardan B. Monet ile karısını ve bilhassa Leon Blümü dövmüşlerdir. B. Leon Blum başından, oldukça ağır surette yaralanmıştır.

Mısır kralı öldü

(Üstyanı 1 incide)

Kahire, 20 (A.A.) — Siyasî mahfeller, Kral Fuadın hastalığının vahamet kesbetmesi dolayısile niyabet meclisinin kurulması lâzım olduğu fikrindedirler.

Meclisin Prens Mehmet Ali, eski başvekil Nesim paşa ve Mısırın Paris elçisi Fahri paşadan mürekkep olacağı söyleniyor.

Kahire, 25 (A.A.) — Röyter ajansının haber verdiğine göre, elyevm İngilterede bulunan Veliaht Faruk babasının halindeki vahamet dolayısile henüz Mısıra dönmeğe davet olunmamıştır.

Kral hanedanı mensuplarından biri bu sabah veliahtla telefonla görüşerek babasının sıhhî vaziyetinin ağırlaştığını bildirmiştir.

Londra, 25 (A.A.) — Mısır kralı Fuad'ın ahvali sıhhiyesi ciddî endişeler vermekte devam ediyor. Bir kaç aydır Londra civarında askerî akademide tahsil etmekte olan veliaht, 16 yaşında prens Faruk henüz Mısıra hareket etmemiştir.

Kahire, 25 (A.A.) — Bugün öğleden sonra kral Fuad'a yapılan kan enjeksiyonundan sonra ahvali sıhhiyesi biraz iyileşmiş ise de vahim olmakta berdevamdır.

Veliaht prens Faruk'un tayyare ile Kahireye gelmesinin isteneceği şayiaları dolaşmaktadır.

Son dakika

Kral öldü

Kahire, 25 (A.A.) — Kral Fuat ölmüştür.

Hergün bir röportaj

Kuruçeşmeliler kömür tozundan kurtuluyorlar!

Dün icra memuru depoları dolaştı, birer ay mühlet verdi

"Bir pencere bile acamıyorduk. Birçok yalılar bu yüzden harap oldup, yıkıldı!„

Kuru çeşmedeki kömür depoları.

Sağda elinde kâğıt tutan icra memuru Bay Bekir, soldaki yaşlı zan depoları kapattıran Bay Salih Münirdir.

Kuru çeşmede oturan Bay Salih münir isminde bir zat, Kuru çeşmedeki kömür depolarından çıkan kömür tozlarının ailesi efradının sıhhatini bozduğunu ve evlerinden birinin, kömür tozları yüzünden kiracı bulamadığı iddiasile dördüncü hukuk mahkemesinde kömür depoları aleyhinde bir dava açmıştı.

Mahkemece tayin edilen bir ehli vukuf mahallinde tetkikat yapmış, kömür tozlarının Kuru çeşmede oturan ahalinin sıhhatini bozduğunu tesbit etmişti. Mahkeme bunun üzerine Kuru çeşmedeki kömür depolarının kapatılmasına ve Bay Salih Münire tazminat verilmesine karar vermişti.

Bu karar, depo sahipleri tarafından temyiz edilmiş, diğer taraftan depo sahipleri icranın durması için de gene temyize baş vurmuşlardı. Temyiz, yalnız tazminat hakkında icranın tehiri yolunda karar verince iki icra dairesi, mahkemeden verilen ilâm üzerine, dünkü sayımızda bildirdiğimiz gibi, depoları kapamak üzere teşebbüse geçmiştir.

Dün sabah ikinci icra memuru B. Bekir Kuru çeşmeye gitmiş, ilk olarak 3 numaralı Banosyanın pedosuna girerek mahkeme kararınca depoyu kapamıya geldiğini söylemiştir. Depo sabihi bazı itirazlarda bulununca icra memuru depodaki kömür miktarını tesbit etmiş, kömürlerin başka bir yere taşınması için bir ay mühlet vermiştir.

Bay Bekir, bundan sonra sırasile General Ali İhsan, Bay Dursun ve Bay Ali, Bay Yusuf, Bay Valter Kristi, Felemenk bankası, Bay İzzet, Bay Mehmet Tahsin, Bay Sava Savaidis, Liman şirketi, Mola Hüseyin oğlu Bay Ahmet, Arslanlı oğlu

(Sonu Sa. 4 Sü. 3)

Okuyucularımızdan

Parasız çalışacak iki çocuk!

Ramis okuyucularımızdan Zaim ustadan şu mektubu aldık:

"Benim biri on üç, biri on beş yaşında iki oğlan çocuğum var. Her ikisi de bir az okur yazar, ve sonra Türkçe, Sırpça, Hırvatça dillerini gayet iyi bilirler. Bu çocukları her hangi bir müessese, fabrika, mağaza veya usta yanına hem de bir kaç yıl on bara almamak üzere boğaz tokluğuna verip kendilerinin birer sanat öğrenmelerini istiyorum. Çocuklarımın ikisi de çalışkan, açık göz, meşakkate dayanır. Bunları alıp busuretle yanında çalıştırmak istiyenlerin şu adrese haber vermelerini rica ederim:

Ramiste Üç şehitler mahallesinde kuyucu Herseklî Zaim usta.„

★ ★ ★

Telefon ikramiyeleri ne vakit verilecek?

Bir okuyucumuz yazıyor:

"Telefon şirketi hükûmete geçerken kıdemli memur ve amelelere birer ikramiye verilmesini kabul etmişti. Halbuki aradan bir haylı zaman geçtiği halde bu ikramiyelerden henüz bir ses sada yok. Şirkete on beş yirmi yıl canla başla çalışarak hizmet ettikten sonra verilecek olan en küçük bir ikramiyenin verilmesini ne vakte kadar bekliyeceğiz?„

ŞEHİRDE

Dört orta mektep daha açılacak

Yeni mekteplerin açılacağı yerler Beykoz, Kasımpaşa, Usküdar ve Bakırköyü'dür

Kültür Bakanlığının bu yılki lise ve orta okul ihtiyacını şimdiden tetkik etmekte olduğunu evvelce yazmıştık. Bakanlık her şehrin kültür direktörlüğüne gönderdiği bir tezkerede o şehrin orta okul ve lise ihtiyacının en kısa bir zamanda alınması icap eden tedbirlerle birlikte bildirilmesini istemiştir. Kültür direktörleri bu vaziyeti göz önünde bulundurarak her okul direktörlüğünden talebe sayısını, sınıf vaziyetini ve binalarında kaç şube açılabileceğini sormuştur. Gelen haberler Bakanlığa gönderilmiştir. Bu arada şehrimiz kültür direktörlüğü de Bakanlığa bir rapor vermiş ve yeniden dört orta okul açılmasını istemiştir. Bakanlık bu isteğe müsbet cevap vermiştir.

Yeni okullar Beykozda, Kasımpaşada, Üsküdarda, Bakırköyünde kurulacaktır. Bunlar için icap eden binalar bulunmuştur. Bu okullar açıldıktan sonra şehrin türlü semtlerindeki lise ve orta okul binaları arasında da bazı değişmeler ve nakiller yapılacaktır. Bu nakiller ileride tesbit edilecektir. Şehrimizde bulunan 20 orta okul ve liseye yeniden bazı sınıflar eklenecektir.

Bu sınıfların açılması eylûl ayındaki talebe müracaatına göre kararlaştırılacaktır.

İspekterlerin yaptığı teftişlerde bazı okullarda yeniden beşer altışar sınıf daha açılabileceği görülmüştür. Yeni sınıflar için bina kâfi gelmediği takdirde çifte tedrisat usulü tatbik edilecektir. Önümüzdek yıl çifte tedrisat usulü en ziyade ilk okullarda yapılacaktır. Bu okullardan kira ile tutulan bazı binalar bu yıl kiralanmıyacaklardır.

Bu yıl şehrimizden orta okula girecek talebenin sayısı 5600, liselere girecek talebenin de 2388 kişidir.

öğretmen ihtiyacı

Bakanlık okulların öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere bu yıl her vilâyette bir orta okul öğretmenlik imtihanı açacaktır. Bu imtihana ilk okul öğretmenlerile lise mezunları alınacaktır. İmtihana girmek için şimdiye kadar yalnız şehrimizden 500 den fazla müracaat yapılmıştır. Bu müracaatların cevapları önümüzdeki mayıs ayı içinde alâkadarlara bildirilecektir.

PARİSTE BİR EL İŞİ SERGİSİ AÇILIYOR

Pariste arsıulusal bir okul resim elişi sergisi açılacaktır. Bu sergiye bütün milletlerin ilk okul talebesinin en güzel elişleri ve resimleri gönderilecektir.

Şehrmizden gönderilecek resimler, ve elişlerinin hazırlanması işi etrafında görüşmek üzere dün kültür direktörlüğünde ilk tedrisat ispeklerleri bir toplantı yapmışlardır.

FINDIKLI OKULU DERS YLI BAŞINDA AÇILACAK

Fındıklıda yapılan modern ilk okul binasının açılma töreni çocuk bayramında yapılacaktı. Okul tesisatı henüz bitirilmemiş olduğundan açılma işi ders yılı başına bırakılmıştır.

Yeni mozayikler

Bu sene başka bir yolda daha çalışılacak

Geçen yıl Sultanahmette Arasta sokağında profesör Bakster tarafından yapılan hafriyata bu yıl tekrar devam edileceğini yazmıştık. Profesör Bakster dün kendisile görüşen bir yazıcımıza bu yıl payılacak kazı işleri etrafında şunları söylemiştir:

"— Hafriyata henüz esaslı surette başlanmamıştır. Bu yıl yapılacak hafriyat mıntakası iki kısma ayrılmıştır. Geçen yıl yapılacak hafriyata devam etmekle beraber bir taraftan da aygır depolarına giden caddenin yukarı kısmında çalışacağız. Bu kısımda yapılacak hafriyat bir tecrübe şeklinde olacak ve sondaj usulile yapılacaktır.

Hafriyata, tam manasile on beş mayıs'ta başlıyacağız.„

Seherin cesedi morga kaldırıldı

Beykozda bir küçük göl içinde cesedi bulunan Seherin babası olduğunu iddia eden bir adam müddeiumumîliğe istida ile müracaat etmiş, cesedin mezardan çıkarılarak morga kaldırılmasını, ölüm etrafında tahkikat yapılmasını istemiştir. Bu adamın ismi Ömer Hilmidir ve Maltepe vapurunda ateşçidir.

Çocuk balosu

Dün çocuk haftasının üçüncü günüydü. Bu münaseebtle şehrin türlü çocuk Esirgeme kolları tarafından çocuklara eğlenceler tertip edilmiş ve Eminönü kolu sabah saat dokuzda Ferah tiyatrosunda bir müsamere vermiştir. Bugün çocuk haftasının dördüncü günüdür, Bugün de Anneler birliği tarafından Dağcılık klübünde bir çocuk balosu verilecektir.

Haksız cezalar

Tramvay işçileri şikâyet ediyorlar

Tramvay şirketi amelesi Nafia vekâletine ve belediyeye müracaatta bulunarak tramvay şirketinin işçilerinden fazal ceza kestiğinden şikâyet etmişlerdir.

Bir vatman diyor ki:

— Şişhane kazasından sonra Şirket vatmanlarla biletçileri pek fazla ezmeye başlamıştı. En ufak bir şeyi bahane ederek ceza kesiyor. İtiraz falan da dinlemiyor. Vatmanlar için belediyenin hazırlıyacağını vaadettiği talimatnameden de eser yok! Haksız cezalardan bıktık. Her tarafa başvuracağız!„

Polis haberleri:

Motorda yangın

Bebekte rıhtıma bağlı Amerikan sefarethanesi motöründe ateşçi Ahmet motör içinde petrol lâmbasile dolaşırken lâmbayı düşürmüş, yangın çıkmıştır. Ahmet yangını söndürmeye uğraşırken elleri yanmış, hastahaneye kaldırılmıştır. Yangın itfaiye tarafından söndürülmüştür.

TRAMVAYDA HIRSIZLIK — Cihangirde İzmir Palasta oturan bayan Aliye tramvayla Beyoğluna çıkarken meşhur yankesicilerden Muzaffer 101 lirasını çalmış, kaçarken yakalanmıştır.

DAM DELEN — Sabıkalı Osman Zindankapıda Değirmen sokağında Alemdar Zadelerin yağ ve zeytin mağazasının damını delerek girmiş, 130 lira çalmıştır. Sabıkalı kaçarken bekçiler tarafından yakalanmıştır.

KAMYONLA BİSİKLET — Vefa lisesi talebelesinden Yusuf bisikletle gezerken kasaplar şirketinin 3726 numaralı kamyonu çarpmış, yere düşen Yusuf yaralanmıştır. Kamyon şoförü kaçmıştır. Aranıyor.

YARALANMA — Koço isminde bir genç motosikletine Ferit isminde birisini almış, Fatihten geçerken motosiklet satıcı İsmaile çarpmıştır. İsmail tehlikeli surette yaralanmış, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Denizyolları

Bezi hatlarda tenzilât yapıldı

Deniz yolları yük ve yolcu tarifesinde deniz yolları idaresince yapılan zam teklifi vekâletçe kabul edilmemiştir. İdarenin bu seneki vaziyeti iyi görüldüğünden tarifede tenzilât yapılmış ve tasdik edilmiştir. Tenzilât bilhassa Karadeniz mıntakasında konşimento ile gönderilecek yumurta nakliyatı fiyatlarındadır. Çanakkalede ikinci mıntakadan birinci mıntakaya yüzde altmış Mudanya, Gemlik ve Armutlu yolları nakliyat fiyatlarında yüzde yetmiş tenzilât yapılmıştır.

Vergi kaçakçılığı

Bazı muallimlerin maaşı eksik gösterilmiş

Bazı yabancı ve azlık okullarının vergi kaçakçılığı yaptıkları maliyeye haber verilmiştir. Maliye müfettişleri durumu tetkik etmektedir. Söylendiğine göre bu okullarda öğretmenlerin maaşları aslından eksik gösteriliyormuş.

Bina vergileri taksitleri

Şehir meclisinin verdiği karar üzerine bina vergileri ikinci taksiti haziranda alınacaktır. Diğer taksitler de eylûl, birinci kânun aylarında toplanacaktır.

Arazi vergisi de temmuz ve kânunuevvel aylarında alınacaktır.

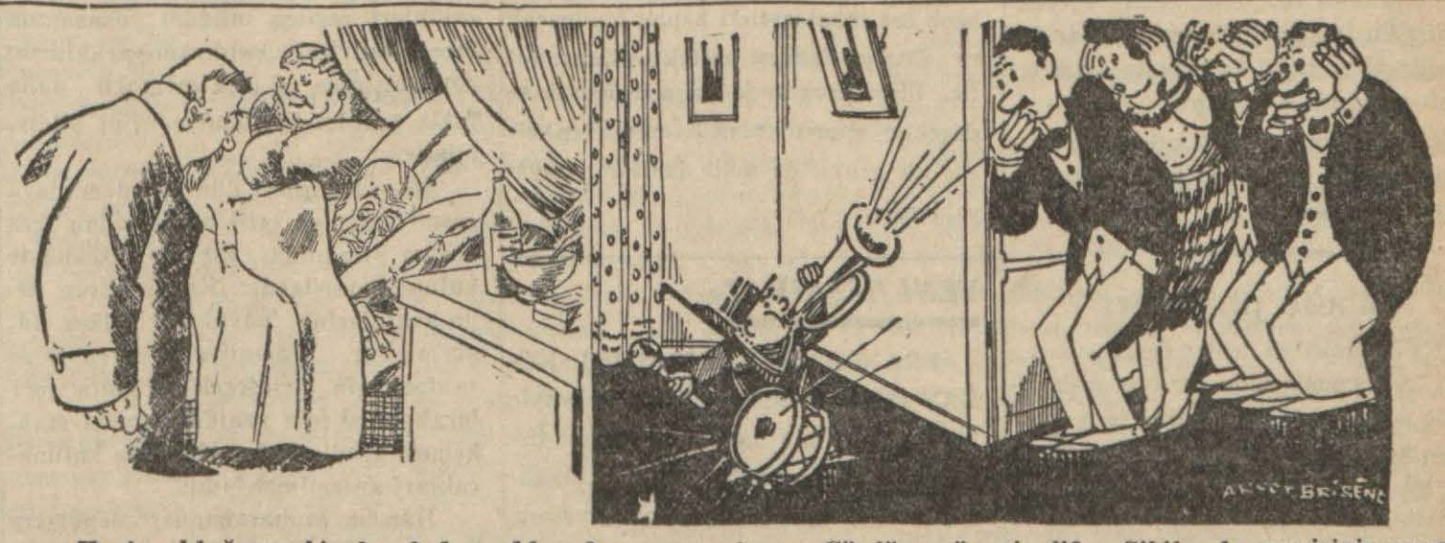

— Hasta olduğumu kimden haber aldınız?
— Sokakta yeğeninize rastladım. kendisine bir otomobil ısmarlamıya gidiyordu.

Gördün mü şimdi?. Silâhsızlanma işinin suya düşmesi buna derler. Zecri tedbirler alalım mı dersiniz?

Küçük Kemal gömüldü

Sanat muhiti ve gençlik tabutu candan bir alâka ve hüzünle takip ediyordu

Üstte: Merhum Kemal Küçüğün tabutu eller üzsünde. Altta: Mezar başında bulunanlar

Ölümünü teessürle yazdığımız değerli san'atkârımız M. Kemal küçük dün candan bir hüzün ve matem içinde gömülmüştür.

Beyoğlunda oturduğu apartmanın yanındaki Kamer hatun camiinin önünde ve avlusunda sabahleyin saat dokuz buçuktan sonra büyük bir kalabalık toplanmağa başlamıştı. İstanbulun bütün san'at ve fikir muhitlerine mensup kadın erkek bir çok kimseler burada görülmekte idi.

Şehir tiyatrosunun müdürü, rejisörü ve bütün san'atkârları ve mensupları, diğer sahnelere mensup san'atkârlar, Konservatuvar müdürile muallimlerinden ve talebesinden bir çokları, Güzel san'atlar akademisi müdürü, müdür muavini, muallim ve talebelerinden bir çoğu, Eminönü Halkevi temsil şubesinin uzun zaman Küçük Kemal'den ders görmüş olan san'atkârları, Beyoğlu Gençler mahfeli sanatkârları, diğer gençlik ve san'at teşekkülleri mensupları, muharririler, san'atkârı tanıyan, seven, takdir eden bir çok kimseler gelmişlerdir.

İstanbul vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ, önce Kemal'in apartımanına giderek annesine babasına taziyetlerini bildirmiş, sonra Kamerhatun camiine gelmiş ve saat on buçukta cenaze alayı hareket etmiştir. Önde ellerde giden yirmi bir çelenk, arkada san'atkârın eller üstünde giden tabutu, ve arkasında yaya olarak takip eden beş yüz kişilik bir kafile Tepebaşı caddesinden geçerek Şehir tiyatrosunun önünde bir kaç saniye durmuş ve tramvay caddesinden köprüye inmiştir.

Vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ da cenazeyi yaya olarak buraya kadar takip etmiştir.

Haliç idaresinin hazırladığı vapur san'atkârın tabutunu ve kendisini hüzünle teşyi edenleri almış, doğru Eyübe gidilmiştir.

Vapurda Hafız Sadettin, tabutun başında müessir ve güzel bir sesle ilâhiler okumuştur.

Eyüp camiinde öğle namazından sonra cenaze namazı kılınmış, san'atkâr o civarda Haliç sırtları üstünde hazırlanmış olan makberede göz yaşları arasında toprağa tevdi edilmiştir. Mezarın üstüne bırakılan yirmi bir çelengin üstünde şu isimler okunuyordu:

İstanbul belediyesi, Radyo şirketi, Konservatuvar, Eminönü Halkevi temsil şubesi, Beyoğlu Halkevi, Kadıköy Halkevi, Cumuriyet Gençler mahfeli, Güzel San'atlar akademisi, İstanbul Basım Kurumu, Şehir tiyatrosu, Üsküdar Amerikan Kız lisesi Türk talebe kurumu, sahne arkadaşları, Şehir tiyatrosu sahne işçileri, garden müdüriyeti, garden artistleri, garden muzikacıları, Naşit ve arkadaşları, Dümbüllü İsmail ve arkadaşları, doktor profesör Mazhar Osman, Fransız tiyatrosu sahibi Arditi, garden garsonları.

* * *

Kaybettiğimiz değerli san'atkârın hatırasına hürmet olmak üzere İstanbul Şehir tiyatrosu evvelki gece ve dün gece temsillerini tatil etmiştir. Eminönü Halkevi temsil şubesi de ayni suretle temsiilni tehir etmiştir..

* * *

San'atkârın ileride bir büstünün yapılmasına imkân vermek üzere yüzünün alçıdan maski alınmıştır.

SİNEMA:

"Altın toplıyan kızlar!„ - "Türk„de

"Altın toplıyan kızlar„ filmi, bu mevsimde bir haylısı gösterilen bacak sallayışlı filmlerden biridir. Bu tarzda filmlerde mevzu pek sade suya oluyor. Mevzuu bir tarafa bırakalım. Film, muhtelif noktaların bir araya gelişi bakımından da, — çok defa — tatmin edici olmuyor. Sevişme, eğlenme v. s.... Ne var, ne yoksa toptan tekrar edilenin tekrarı mahiyetinde kalıyor!.

Sinema eseri olarak, bu yoldaki filmleri değerli bulmadığımızı, muhtelif vesilelerle belirtmiştik. Böyle filmlerde görülen şeylerden çoğunu, bir varyete, yahut revü sahnesinde görmek, her halde daha ziyade yerinde görmektir!

Bu hafta "Türk„ sinemasında gösterilen "Altın toplıyan kızlar„ filmindeki bu tempoda şekillenişler, — aynı zamanda ses ve beste olarak kulağa değişler — görülmemiş, işitilmemiş şeyler intibaını uyandırmıyor. Ne kadar değişik olsa, bambaşka, yepyeni olmamış... ve aşağı yukarı hep evvelkileri andırış!

Bilhassa Amerikalıların hoşuna giden ve Amerika film sosyeteleri tarafından çevrilen bu çeşit filmler modası, acaba daha kaç mevsim sürecek? Bu iptilânın sonu gelmek üzere olduğundan bahsedenler gittikçe çoğalıyor. Temenni olunur ki, bu yavan çeşninin yerini özlü bir çeşni tutsun!

"Gönlüm, Seni istiyor!„ - "Saray„da

Lui Gravör, şimdiye değin bir kaç filmde şarkı söyledi. Bu hafta "Saray„ sinemasında gösterilen "Gönlüm seni istiyor„ onun bir filmidir. Bu filmde Kamilla Horn, Teo Lingen, Adele Zandrok, Pavl Vestermayer de oynuyorlar. Rejisör, Yohannes Ruymandır.

Filim musikili, şarkılı ve eğlencelidir. Gerçi evvelce gördüğümüz bu tarzdaki filmlerden daha başka, türlü, daha şöyle böyle demek mümkün değil, fakat.... fena bir film de değil.

Filmdekiler, Piliç Değil, Civcivdir!

Tavuk civcivleri ve kedi yavruları arasındaki dostluk ve iyilik macerasını gösteren şekille yapılmış renkli bir fantazi filmciği, bu hafta "İpek„ ve "Melek„ sinemalarındaki program arasında gördük. Bu filmcik, zevk ve sanat inceliği belirtiyor. Güzel, zarif!

Diğer taraftan, reklâmlarda piliçten bahsedilmesi de hoş: Civciv başka, piliç başka!. Aradaki farkı izaha haçet var mı?.

Hergün bir röportaj

(Üstyanı 3 üncüde)

Bay Miltiyadi, Kazes şirketi, Bay Manko Niko, Bay Volger, Bay Hayri Arapoğlu depolarını birer birer gezerek hepsinin sahiplerine, mesul memurlarına tebliğat yapmıştır.

Memur hepsine birer ay mühlet vermiştir. Depolarda 200 ilâ 2000 ton arasında kömür vardır. Bazı depo sahipleri verilen müddet esnasında bu kömürleri kaldıramıyacaklarını söylemişlerse de icra memuru daha fazla mühlet verilemiyeceğini bildirmiştir.

Depo sahipleri dün öğleden sonra resmî daireler tatil olduğundan icra kararı etrafında hiç bir teşebbüste bulunamamışlardır. Karar bütün depo sahiplerini büyük bir telâşa düşürmüştür. Yarından itibaren depo sahiplerinin birleşerek icranın geri bırakılması için yeniden temyiz mahkemesi nezdinde teşebbüsatta bulunacakları anlaşılmaktadır.

Dün bir muharririmiz, depoların kapanma kararını alan Bay Salih Münirle görüşmüştür. Bu zat şunları söylemiştir:

— *Evimin bir pençeresini bile açamıyorum. Havaya kalkan bütün kömür tozları çamaşırları, eşyayı simsiyah bir hale getiriyor. Kömür tözlarının sıhhate muzir olduğu bir fen heyeti tarafından yapılan tetkiklerden anlaşıldı. Bu heyette Gülhane hastahanesi muallimlerinden Bay Abdülkadir ve Bay Reşad Rıza ile Mimar Bay Cemalettin Fazıl vardı.. Kuru çeşmede evi olup da başka yere taşınamıyanların sıhhati bozulmuştur. Parası olanlar da evlerini boş bırakıp başka yerlere taşınmışlardır. Bir çok yalılar bu yüzden harap oldu, yıkıldı. Mevcut bir kaç yalı da kömür deposu olarak kullanılmaktadır.*

bilirler. Bu türlü telâkkilerden han-

Tavla şampiyonluğu

Büyük müsabakamız bitmek üzeredir Son karşılaşmalara başlanıyor

Beşiktaşta Deniz köşkü kıraethanesinde yapılan müsabakadan bir görünüş.

Büyük tavla müsabakamız bitmek üzeredir. Bugün Eyüpte vapur iskelesinde Bay Halidin Bahçeli kahvesinde başlıyacak müsabakadan sonra Üsküdar, Kadıköy ve Sirkecide son müsabakalar yapılacak, bundan sonra şampiyonların karşılaşmalarına başlanacaktır.

Bugün yapılacak müsabaka, Sirkeciden mâda İstanbulun son müsabakası olacaktır. Bunun için müsabakaya girmek istiyen oyuncuların vakit geçirmeden Eyüpte müsabaka yapılacak kahveye gelmeleri lâzımdır.

SİRKECİDEKİ MÜSABAKA

Sirkecideki müsabaka önümüzdeki perşembe akşamı saat sekizde başlıyacaktır. Bu müsabaka Sirkecide, tramvay durak yeri karşısında Bay Hüseyin Hüsnünün Melek kıraethanesi salonunda yapılacaktır.

Üsküdar ve Kadıköyünde yapılacak müsabakaların günü bu hafta içinde ilân edilecektir.

ŞAMPİYONLARİN KARŞİLAŞMALARİ

Semt şampiyonlarının karşılaşmaları, mayıs haftasında başlıyacak ve aynı hafta içinde İstanbul tavla şampiyonu ilân edilecektir.

Tek parti önünde memleketçilik

(Başmakaleden devam)

tulması için yapılan millî hareketleri bile ittihatçılık damgası ile öldürmeğe çalışıyorlardı.

İşte vicdanları isyana sevkeden o türlü taşkınlıklar arasında bir "memleketçilik„ fikri ve cereyanı kendini göstermişti. O zamana göre memleketçilik bir takım zümre ve şahıs menfaatleri ve ihtiraslarile tefrikalar çıkararak yabancı istilâ hareketlerinin faaliyetlerini kolaylaştıracak yerde bütün millî kuvvetleri bir araya toplamak lüzumunu herkese anlatmak idi. Atatürk'ün Önderliği ile millî mücadele nihayet muzaffer olduktan ve Cumuriyet Halk Partisi bir takım tekâmül safhaları geçirerek bugünkü tek ulusal parti haline geldikten sonra artık herhangi bir adla olursa olsun yapılacak (particilik) gibi parti dışında (memleketçilik) cereyanına da bir yer kalmamıştır. Esasen Cumuriyet Halk Partisi bütün prensiplerinde olduğu gibi teşkilâtında da memleketçilik temeli üzerine kurulmuştur. Eğer Cumuriyet Halk Partisi şahıs veya zümre menfaatleri güder ve faaliyetlerini o menfaatler çerçivesi içinde tutar bir teşekkül olsaydı herhangi bir ferdin veyahut bir zümrenin ayrıca bir memleketçilik fikri ortaya atması doğru olabilirdi. Bunun için siyasal bir temayül göstererek "Ben Cumuriyet Halk Partisinin prensiplerini kabul ederim. Fakat onun dışındayım.„ demek memleketçilik değil, belki ayrı bir particilik olur.

Bir parti içerisinde olan fertler o partinin prensiplerini tatbik noktasından ayrı ayrı telâkkilere sahip olagisi parti çokluğu tarafından tasvip edilirse tatbikatta galebe onda kalır. O vakit parti içinde sözünü geçiremiyen bir kimse: "Öyle ise ben de parti dışında kalır ve memleketçi olurum.„ diyebilir mi? Böyle diyecek olursa o kimsenin partiden prensipçe ayrı olmadığı söylenebilir mi? Bu cihet böyle olduğu gibi şimdiye kadar Cumuriyet Halk Partisine hiç girmemiş olan bir kimse için partiye girmek yolu ve imkânı her vakit varken: "Ben Cumuriyet Halk Partisinin bütün prensiplerini kabul ederim. Bu prensiplerin şimdiye kadar tatbikatına da hiç itirazım yoktur. Bununla beraber ben parti dışında memleketçi olarak çalışacağım.„ demesi çok manasız olmaz mı?

Cumuriyet Halk Partisi hiç bir kimseyi kendi içerisine girmesi için maddî veya manevî bir tazyikle mecbur edemez. Bununla beraber kendisinden ayrı durdukları veya oldukları halde tıpkı partidenmiş gibi söz söylenilir ve o yolda neşriyat yapanlar olursa efkârı umumiyenin tereddüde düşmemesi için vaziyetlerine sarahat vermelerini istemek de haklı olur.

ASIM US

Yafadaki hâdiseler

(Üst yanı 1 incide)

Hayfa, Tulukaram ve Ammanda bir takım nümayişler yapılmış ise de ciddî hiç bir kargaşalık olmamıştır. Hayfada Yahudi mahallesinde çıkan yangın büyük hasarlara sebebiyet vermiştir.

Yahudi mahafili, vaziyetin sükûna ve âsudeliğe doğru istihale etmekte olduğunu beyan etmektedirler. Fakat Araplar, talepleri tamamile isaf edilmedikçe silâhlarını bırakmamağa azmetmiş olduklarını temin elyemektedirler.

Müslüman liderleri, hattı hareketlerini tayin ve tesbit etmek üzere bugün bir toplantı yapacaklardır.

Londra, 25 (A.A.) — Devli Telgraf gazetesinin Kudüsten aldığı bir habere göre, Filistin karışıklıkları harici bazı nüfuzlar tarafından teşvik edilmiştir.

Gazete, dışarıdan mühim miktarda para gelerek tevzi edildiğini ve bazı Arapların birdenbire zengin olmaları sebebi hakkında yapılacak tahkikatın enteresan ifşaata yol açacağının şüphesiz bulunduğunu kaydediyor.

İstanbul ve İzmir limanları

İstanbul ve İzmir limanlarının birleştirilmesi işi etrafında yapılan tetkikler bitmek üzeredir. Liman genel direktörü Bay Raufî Manyas ile İktısat Vekâleti müsteşarı Bay Fon der Porten bugün İzmire hareket edecekler, orada İzmir limanının vaziyetini tetkik edeceklerdir. Bu tetkikat bilhassa İzmirde yeni antrepolar tesisi ve limanın diğer tesisatı etrafında olacaktır.

Tetkikattan sonra hazırlanacak raporun tatbiki için lâzım gelen tedbirler derhal alınacaktır.

Talebe postaları

Nafıa vekâleti devlet demiryolları nın bazı kısımlarında tecrübe mahiyetinde yapılmakta olan talebe tren postalarının iyi neticeler verdiğini görerek, mevkii ne olursa olsun, talebenin mekteplerine gidebilmesi için muntazam talebe postaları yapmaya karar vermiştir.

Alaturka konser

29 nisan çarşamba akşamı saat 21 de Saray sinemasında musiki san'atkârları cemiyetinin teşvikile alaturka bir konser tertip edilmiştir. Bu konsere tanınmış alaturka saz san'atkârları iştirak edecek ve o akşam Beyoğlunun belli başlı saz müesseseleri kapalı bulunacaktır. Eftalya Sadi ve bestekâr Bimen ayrıca birer programla konsere iştirak edecekler sporculardan mürekkep bir zeybek grupu da millî danslar oynıyacaklardır.

YENİ NEŞRİYAT:

FRANSIZCAYI ÇABUK VE KOLAY ÖĞRETİRİM — Hakikati adıyle hülâsa eden bir metoddür. Çıkan beşinci kitabı 64 sayfalıdır. 20 kuruşadır. Bir kılavuzla beş kitabı yetmiş beş kuruştur. Anadolu Türk kitap deposunda satılır.

işaretler

Bir intihap kozu: Ingiltere mi, Italya mi?

Adis Ababa önünde top patladı. Graziyani, Habeş payitahtına girmek üzeredir. Bir bakımdan silâhlı harp sonuna gelmiştir. İtalya — Habeş harbinin teknik sahada bu halde bulunduğu muhakkaktır. Fakat bu harp Afrikadaki emri vakilerle sonlanabilecek midir?

Buna ne Habeş arazisinin coğrafyası, ne Graziyaninin makineli silâhları evet diyememek vaziyetindedir. Muharebenin merkezi sikleti birdenbire sıcak Afrika çöllerinden, dağ kovuklarından Avrupaya, Avrupa şehirlerine ve intihap sandıklarının başlarına geçti. Muharebenin bundan sonraki safhalarını, sanıyorum ki Fransız müntehipleri tayin edecler.

* * *

İngiliz seçimi, uluslar sosyetesi politikasına, yani kısacası kolletkif emniyet siyasetine rey vermişti. Uluslar sosyetesi politikası; İngiltere ve kendi politikaları ile uluslar sosyetesi politikasını bir hat üzerinde intibak halinde gören devletlere, mütecavizi cezalandırmak vazifesini verdi. Uluslar sosyetesinin tatbik ettiği sanksiyonların ilk neticeleri epi tesirli olmuştur. İtalyanın sanksiyonlar yüzünden ihracatını yüzde 46, ithalâtını yüzde 39 azalmıştır.

Adis Ababa kapılarında harp devam ederken dünyanın bu harbe karşı koyuşu da bu şekilde oldu..

Şimdi yeni seçim günlerini yaşıyoruz. Bu seçimin bel kemiği, gene uluslar sosyetesi politikasına devam edip etmemek meselesi olmuştur.

Laval — Hor plânı bir Fransız kabinesini devirmişti. Bu kabinenin hareketi aşağı yukarı uluslar politikası yerine hususî anlaşmalar, ittifaklar sistemini ortaya sürmekti. Şimdi Fransız sol cenahı ile sağ cenahını karşı karşıya getiren mesele de aynı şekildedir. İntihap muharebesi gene kollektif emniyet işleri etrafında tekâsüf etmektedir.

Sol cenahın komünist kolundan sosyalist ve radikal koluna kadar bütün intihap beyannameleri, İtalya — Habeş harbine bir istikamet verecek vaziyettedir.

* * *

Uluslar sosyetesi konseyi 11 mayısta toplanacak, yani Fransız seçimi bittikten sonra.. Eğer intihapta sollar kazanırsa İngilterenin teklif ettiği şekilde Sanksiyonlar bir az daha şiddetlendirilecek, İtalya, askerî vaziyetine rağmen, diplomasi sahasında uluslar sosyetesi hattına yakın bir görüşe sahip oluncaya kadar silâhlı kalmıya mecbur olacaktır.

Sağ cenah muvaffak olursa, uluslar sosyetesi faaliyetinin güçleşeceği muhakkaktır. Sağ cenaha göre, Afrikadaki filî vaziyet hem uluslar sosyetesi, hem Habeşistan, hem İtalya için meselenin halline kâfi sebeptir.. Yani sağ cenah, harbin askerî şartlar içinde nihayetlenmesi arzusundadır.

Bu bakımdan Fransız seçimi, millî bir intihap meselesi değil, İngiltere ile İtalyadan birinin ter cihi meselesi halini alıyor demektir.

Sadri Ertem

... Uzaktan .. Yakından ...

Kont, Muhasebeci, Hırsız!

Pariste bir Arsen Lüpen yakayı ele verdi

Pariste bir "Arsen Lüpen,, yakalanmıştır. Bu adamın üç şahsiyeti vardır: Kibar bir muhasebeci, Kont dö Montfor, sahtekâr ve hırsız.

Hanri Düfur adında olan bu adam daha küçükken şık, kibar bir adam olmayı, güzel kokulu kürklü palto giymeyi, en güzel kadınlara şampanya ikram etmeyi düşünüyordu. Bu hayalinin arka tarafında bir gölge vardı. Geceleri bu kibar maskeyi atacak, karanlık sokaklarda soygunculuk yaparak zengin olacak. Küçük Hanri bu düşünceler arasında büyümüş, gittikçe hayalini olgunlaştırmıştır.

Geçen martın yirmi birinci günü bir amele şimendifer yolu üzerinde, Fontenblo yakınında yirmi sekiz kiloluk bir paket bulur. İçini açınca iki yüz bin frank değerinde ellişer santimlik pullar görür ve bunu yakın bir polis merkezine götürüp teslim eder. Yapılan tetkiklerle pulların sahte olduğu anlaşılarak tahkikata başlanır. Uzun süren araştırmalar neticesinde Gravilye sokağında bir atelye bulunduğu keşfedilir. Bu atelyede bir Çekoslovakyalının kalıpları yaptığı ve elinden her iş gelen bir adamın kendisine yardım ettiği ve Hanri Düfur'un da yapılan sahte pulları piyasaya çıkardığı anlaşılır. Düfur hakkında yapılan tahkikat bu adamın hüviyetini meydana çıkarmıştır.

Hanri büyük bir mağazanın muhasebecisidir. Oradaki işleri dürüsttür. Pek kibar, pek iyi giyinen bir genç olarak tanınmaktadır. Ayda bin beş yüz frank alıyor. Karısı ve bir kızı vardır. Yalnız Hanri çok işi olduğundan bazan evine gidemiyor. Hatta haftalarca gitmediği de oluyor.

Pariste bir başka Düfur daha var. Bu kibar, zengin bir konttur. Ekselman bulvarında büyük ve muhteşem bir apartımanm yedinci katında oturuyor. Daire çok yüksek bir surette tefriş edilmiştir. Bir esmer güzeli olan Rejina bunun kontesidir. İkisi de bol bol ve hesapsız para harcamaktadırlar. Pariste büyük bir itibar ve hürmet kazanmışlardır.

Büyük hırsızlıkları idare eden, bu suretle elde edilen menfaatlerin büyücek bir kısmını cebine indiren Düfur bu iki şahsiyetin masraflarını temine çalışıyor. Şimdi Sante hapishanesinde bu adamın bir dördüncü şahsiyeti daha meydana çıkmıştır: Kravatsız, yakasız bir hücreye tıkılmış olan serseri Düfur.

Amerika güzelleri Londraya gelmişler ve İngiliz güzellik kraliçelerile boy ölçüşmüşlerdir. Gece yarısı eğlenceleri adile verilen bir müsamerede, yukarıda resmini gördüğünüz Amerikalı güzel bir haylı dikkat ve takdir toplamıştır.

Affedersiniz, yanlışlık oldu general...

Geçen günler Kaliforniyada Turlok sokağında bir otomobil büyük bir hızla gidiyordu. İki polis ancak motosikletle buna yetişebildiler. Fakat ayni zamanda özür dilemekten kendilerini alamadılar. Arabanın içinde çok iyi tanıdıkları general Persing vardı. Bu zat polislere sordu:

— O kadar hızlı mı gidiyorduk? Farkında bile değilim.

Polislerden biri cevap verdi:

— Generalim, biz, ikimiz de Fransada maiyetinizde bulunmuştuk. Affedersiniz, yanlışlık oldu. Yolunuza gidebilirsiniz.

General itiraz etti:

— Hayır, vazifenizi yapıp bir zabıt tutunuz. Aksi halde âmirinize haber veririm.

Polisler, ister istemez bir zabıt tuttular. General Persing mahkemeye sevkedildi ve elli dolar para cezasına çarptırıldı.

Yalan havadislerin adı: ördek!

Gazetelerde çıkan yalan havadislere Fransızlar kanar (= ördek) derler. Bu söz, şu hâdiseden çıkmıştır: On dokuzuncu asrın ortalarında Fransız gazetelerinde şu havadis görülmüştü:

— Bu yıl kışın pek şiddetli olacağı anlaşılıyor. Çünkü bir çok yabani ördek sürülerinin şimale doğru gittiği görülmüştür.

Halbuki o yılın kışı beklenildiği gibi şiddetli olmadı. Fakat "ördek" kelimesi yadigâr olarak kaldı. Yalan bir havadis yazılınca halk "ördekler geçiyor" diye diye bu söz kısaldı sadece "ördek" kelimesi kullanılmaya başlanıldı.

Gezintiler

Bir günde iki genç

Dün, iki acı haberi birden aldık. Sadettin ile Küçük Kemal toprağa verildi. Genç yaşta ölümün başka türlü bir sızısı var. Yüreklere dalga gibi çarpıyor.. Bu, içine bir az hayret karıştığı için midir, bilmem. Fakat hep böyle oluyor. Saçı sakalı ağarmış ihtiyarların, göçüp gitmelerine, sessizce katlanırız. Onları, ecel tırpanını hakketmiş kuru ağaçlar sayarız. Ama süslü bir tabut, şakağına ak düşmemiş bir ölü karşısında yaratılışın adaletsizliğinden sızlanırız. Milyonlarca örnek, içimizden bu inanışın izlerini silemedi. Her yeni delikanlı mezarı, bizi bir kere daha titretir.

Sadettinle Kemalin boşalan yerleri önünde de böyle acındım. İkisi ile de yakın dostluğum yoktu. Duygularına, düşünüşlerine ortak değildim. Fakat Küçük Kemal, gelişi güzel adamlar gibi yalnız konuşmak, görüşmekle can evine girilenlerden sayılmaz. Sanatın, insanları muhitlerden aşıran, pek uzaklarda bile gönül bahçelerini sürdüren bir hali vardır. En umulmaz bir yerde bakarsınız, bir sevgi çiçeği açılmış olur. Küçük Kemal için, benim gönlümde işte böyle bir çiçek filizlenmişti. Onu sahnede bir ümit fidanı gibi alkışlar, mesleğinden konuşan yazılarında beğenirdim.. "Ipsen,, i anlamıştı. Klâsikleri, özel renkleri ile tanırdı. "Azarya,, daki Espir rolü, onun "Molyer,, e doğru bir uçuşudur.

Şehir Tiyatrosunun çıkardığı mecmuadaki yazıları, bazı fırsatlarla gazetelere söylediği düşünceleri, tarih sırasına konursa, onun tekâmül grafiki daha güzel belirir. Her piyesin, eğer alınmış resimleri varsa, onlarda da

S. Gezgin

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

ÇIPLAKLAR

ROMAN

YAZAN REFİK AHMET SEVENGİL

Tefrika : 9

Kampa vardıkları zaman burada ilk karşılaştıkları adam İlhanın eski bir arkadaşı oldu. Sevim, ilk bakışta bu genç erkekte kadınlaşmış bir tip buldu; bu belki de bir çok kadınların beğenebilecekleri derece de yakışıklı bir adamdı. Fakat sesinin taşkın yumuşaklığı, hafif boyun kırarak, vücuduna türlü kıvraklıklar vererek konuşuşu Sevimin tuhafına gitti. Üstelik insanı sıkan aşırı bir nezaketi de vardı. Sözün kısası, Sevim bu adamdan pek hoşlanmadı ama duygusunu açığa da vurmadı.

Çıplaklar birliğinin ritmik danslar kursu muallimi Fuat Yumuşak, — İlhanın burada Sevime ilk tanıttığı arkadaşı — onları birlik bürosunun bulunduğu çadıra götürdü; burada Sevimin adı deftere yazıldı, aylığı alındı, kendisine üstünde fotoğrafı yapışık bir karne verildi. Sonra hemen dışarlık kılığını değiştirip birliğin resmî üniforması olan kenarları beyaz şeritli mavi mayolardan bir tanesini giyip ortaya öyle çıkması bildirildi. Kendisine gösterilen bir çadırdaki garderoptan giyinerek — yahut soyunarak — istenilen kılığa girdiği zaman çadırda yalnızken bu gizli birliğe aza yazılmayı hiç de yadırgamadı. Suadiye plâjında her gün dolaştığı kılık bundan başka türlü değildi. Çadırdan dışarıya çıkıp da kendisini ağaçların altında ve daha demin tanıştığı genç adamın karşısında bulunca, onun da kendisi gibi giyinmiş — yahut soyunmuş — olduğunu gördü, birden derin bir utanma duydu. İlhan ortada yoktu, yanlarında başak hiç kimse de görünmüyordu.

Fuat Yumuşak, genç kızın kulaklarının ucuna kadar kızardığını görünce işveli, cilveli bir sesle kırılıp dökülerek:

— Aman, hanımefendimiz, dedi, yalvarırım sıkılmayınız; vallahi akşama kadar alışırsınız; ma parol donör, namussuzum, yaşayışımızı pek beğeneceksiniz!

Sevim, boğuk bir sesle:

— İlhan nerede?

Diye sordu. Çıplaklar birliğinin ritmik danslar kursu hocası kendisini görmeden yalnız sesini duyanlara edalı bir genç hanım konuşuyor sandıracak şekilde cevap verdi:

— Giyinmek için çadırına gitmişti; onun yeri biraz uzakçadır, gecikti ama şimdi neredeyse gelir. Lâkin rica ederim efendim, rica ederim sıkılmayınız... Namussuzum, biraz sonra bendenizden de birazcık olsun hoşlanacaksınız!

Sevim bu sefer kendisini tutamadı, gülmeğe başladı. Ritmik danslar hocası, iki elile dans dersi esnasında orkestrayı idare eder gibi işaretler yaparak:

— Hah, şöyle efendim, hah şöyle... dedi, vallahi, hanımefendimiz güldükçe daha güzel oluyorsunuz! Emreder misiniz sizi İlhanın olduğu yere götüreyim?

Fuat Yumuşak bu son sözile genç kızın emniyetini kazanmış gibiydi; Sevimle birlikte yürümeğe başladılar.

6

Sevimin Çıplaklar birliğine girmek isteyişi, açık söyliyelim, pek de iyi düşüncelerden ve iyi bir maksattan ötürü değildi ama bu yaşa gelinceye kadar süren ve son yıllarda da artık kendisini gittikçe rahatsız etmeğe başlıyan açlığını bu kadar geniş, çeşitli ve zararsız bir şekilde dindirebileceğini — Çıplaklar birliğinde bile olsa — yine ummuyordu. Onun için dir ki işte evinden eski bir mektep arkadaşıma gidiyorum diye çıktığı gündenberi geçen üçüncü günün akşamında yine Ada vapurunda yine sımsıkışık bir halde, yine bir genç adamla — fakat İlhan değil — dizdize otururak İstanbula, evine dönerken şimdi kendisini doymuş, boşalmış ve rahatlamış hissediyordu. Bu yaştaki genç kızların kendilerini bedbaht veya mes'ut bulmaları için de pek çok şeye lüzum yoktur.

Sevimin annesi, bir türlü yaşlanmak isteğinde olmadığı için evde, aile içinde, ahbap çevresinde Sevimi her zaman minimini bir bebek olarak tanımayı ve öyle olarak tanınmayı kendi hesabına uygun bulmuştur. Sevimin annesinden ve bu düşünce ile başlıyan bu telâkki, gitgide evden, aile ve ahbap çevresinden mektebe kadar taşmış, orada bile, kendi yaşındaki arkadaşlar arasında bile Sevim her zaman "çocuk" sayılmıştır. Sevim, her zaman bunun zararını gördü, eve geldikleri vakit artık kendisile meşgul olmaları lâzım gelen erkek misafirler, "Sevim çocuktur!,, diye sadece annesile alâkadar oldular; en yakın dostlar bile onun gitgide daha çok hırçınlaşmasının sadece bu "hâlâ çocuk sayılma,, dan ileri geldiğini anlayamadılar. Sevimin rüyalrına giren, geceleri kendisini uyutmıyan, yüzünü kızdırıp açıkça söylediği davet manasını taşıyan sözleri anlamamazlığa gelerek sinirlerini ayaklandıran İlhan bile onu henüz çocuk sayıyordu. Ve bu Sevimin hayatının en büyük ıztırabı idi.

Sevim, Çıplaklar birliği kampında, hiç bir şey olmadıysa bile, bu ıztırabından kurtuldu. Artık, mes'uttur.

İlhan, kampta Sevimi kadın erkek bir çok kimselere tanıtmış ve sanki maksatlı sanılacak şekilde yalnız ve serbest bırakmıştı. Sevim, İlhanın burada da kendi annesi yaşında geçkin kadınlarla gülüşe oynaşa düşüp kalktığını uzaktan görmüş, bu sefer hem kendi hesabına, hem de — belli belirsiz — annesi hesabına kızmış, o kızgınlıkla da bir daha İlhanın lâfını ağza almamış, onun yanına gitmemişti; fakat doğrusunu söylemek lâzım gelirse, Sevim, İlhanın yanına gitmeğe pek vakit de bulamamıştı; çünkü burada Sevimi çocuk saymıyan, onunla yakından ve samimî surette alâkadar olan erkekler vardı. Şiirli bir arkadaşlık! Yakışıklı, sağlam vücutlu, ılık ruhlu, kibar nisanlar...

(Arkası yarın)

Müsabakamızda ikinciliği kazanan hikâye

Gülnaz

Yazan: S. C. Sun

Bütün kasabada karanlığı çöken bir yağmur bulutu altında bir hançerenin boğuk şikâyetine benziyen bir ses duyuluyordu. Öğütülen başakların iztirabından kopan kepekli tozlar içinden fışkıran bu hıçkırıklı sesi çıkaran değirmenin kolları çevrile çevrile durmuştu.

Üçları kıvırcık uzun siyah kirpiklerinin aralarında biriken sıcak yaş damlalarının arkasından bu çevrile çevrile duran Yeldeğirmeninin kollarına baktı, "Gene gün kavuştu, gene gelmiyecek,, dedi. Bu akşam da iki dudağının arasında içinin bir fiğanı daha söndü.

Akşamdan akşama köyün duvarları yıkık mescidindeki şamdanları yakan babası da daha gelmemişti. Sofanın bir ucunda işliyen Dokuma tezgâhının susturuldığunu görünce anasına seslendi: "Bubam ne de çok durak ladı be ana? Teeee şu kadarcık parmak kadar yerden bir gurbet yolu gibi amma da uzanıverdi ha? Zeynel ağanın çiftliği kaç fersahlık yerki...,,

Mescidin avlusunu dolduran güvercinler yuvalarına dönmüşlerdi. Gülnaz, kucağındaki henüz melememiş bir kuzuyu anasının memesine salıverdi, düşünceli kalktı, taştan bir insan gibi uzun endamile sırları dökülmüş bir aynanın önünden geçti. Kırmızı budaklı, kırmızı çiçekli basma parçalarından yapılmış bir yer keçesi üstüne tohumluk aralığından aldığı tahta sini sofrayı koydu, bir mısır somununu ellerile kırdı, içinde tarhana dolu bir toprak çanağı üç tahta kaşıkla beraber bir de bir bakraç ayranı sininin üstüne dayadı, kapı, hâlâ, çalınmamıştı.

Tokmağı düşmüş tahta kapıdan memeleri yerde sürünen inekler ile keçiler girdiler. Ceylân gözlü kuzularla birlikte adını Şimşek koydukları geyik de kapıdan geçtiler. Dışarda yavaş yavaş kararan kederli akşamın içinde son doğan kuzuların melemeleri sustu, bütün köyün Yıldırım diye çağırdıkları mandıranın köpeği bile bu tokmağı düşmüş tahta kapıdan girdi, fakat? Hâlâ onların kapısı çalınmadı. İki gündenberi gözükmiyen Gülnaz'ın nişanlısı Hamza'dan da bir haber iriştiren olmadı.

Gülnaz: İç sıkıntısından gene anasına seslendi? Ya bubam bu gece de gelmezse nideriz be ana? Anası da bir şey bilmiyordu, onun da içine bir kurt düşmüştü, onun da içi sıkılı idi. Karşılarındaki tahta minarede yatsı ezanı okunuyordu. İkisi de susup dinlediler. Islak gözlerle birbirine birşey demeden bakıştılar sükût içinde zamanlar geçiyordu. Nihayet mescidin siyah keçe perdesi indirildi. Sarı boyasız kapısı kapandı. Onların hâlâ kapılarını bir çalan olmadı.

Bütün köyün delikanlıları, sakası, pazvantı, ihtiyarları, köy kahvesini dolduran bütün halk ellerinde birer ışıklı gecenin karanlığı içinde Veysel babayı aradılar. Kaç yıldanberi çağıltısı duyulmıyan ırmağın dibindeki bir karış bulanık suyun içine kadar bu ışıkların yalazası uzatıldı. Tahta kollu su tulumbasının altındaki büyük karataş kaldırıldı. İçerisi kerpiçle örülmüş pınarın tâ dibine kadar camlı bir fener indirildi, uzaktaki Namazgâhın toprak evlerine de sordular, soruşturdular o gece de sabah oldu. Ondan sonra mesçidin şamdanları yanmadı, değirmenin kolları işlemedi, Veysel babanın görülüp bulunduğunu bir tek müjdeliyen olmadı. Günler geçti, haftalar geçti, Veysel babanın acısı gittikçe, gün geçtikçe büyüdü. Bir aydan fazla geçti. Ve nihayet onun, ne olduğu anlaşılmadan onu kırkladılar!..

Hamza'nın bir daha dönmeyişi Veysel babanın bulunmayışı bir şeamet gibi her yere yayılmıştı. Emeti kadın saçlarını yola yola şaşkınlığa uğramış, gecelerce göz kapakları kapanmıyan Gülnaz bir balmumu gibi erimişti. Onun kuruntu dolu gözleri sanki görmüyor gibi, bir karanlığa bakar gibi, dalğındı. Günler böylece geçti artık bu korkulu işi kimse kimseye sormaz olmuştu.

Bir sabah: Kimsenin bilmediği bir yoldan bir rüzgâr gibi kasabanın içinde bir haber oğuldadı. Tarlalardaki öküzlerin boynundan sapanları, çıkarıldı, çiftliklerin geçitleri kapatıldı kadın, erkek herkes tatlısu pınarının değirmisinde toplandılar. Rüstem çavuş uzaklardan bir şom haber getirmişti. Amma bu kara haberi yalnız Emeti kadınla Hamza'nın yavuklusuna söyliyecekti.

Kırk beş gündenberi yatağı boşanan Veysel babanın boş yatağı dibinde ağlıyan Gülnaz Rüstem çavuşun ağzının tâ içine bakıyordu.

Son yutumunadan kahvesini içti, cigarasını çekti, çatık alnının çizgileri kabardı, elindeki yazma mendil ile gözlerini sildi, mendili kuşağının arasına soktu. Durdu, durakladı. Bir cigara daha sardı, yutkundu ve bir nefes çekti, durmadan, nefes almadan söyledi: Daha söyledi. Sönen cigarasını bir daha çakmakladıktan sonra başladı gene anlatmıya:

O, akşam Hamza'nın atına gemini vuran tümsek Mustafa senin bu av arkadaşlarının senin için düşmanca konuştuklarını duydum, Gülnaz'a göz diktikler, tetik bulun, yalnız yola çıkma, istersen Dingal Musa'yı da al demiştim. O, bana: Böyleşeyler düşünmek mertlik şanı değildir. Onlardan gelecek kahpeliğe korkakça uçkur çözemem demiş, atını sürmüş: Nal sesleri altında gümbür gümbür boşanan toprağı sanki delip geçmişti.

Bu fesat işini Nalbandın karısile anasının kulağına ilettim, babsına söyledim. Hamza,; iki gündenberi dönmeyince babası Zeynel ağaya merakından inme inmiş gibi bir tutukluk geldi. Gittiklerinin üçüncü akşamı bütün çiftlik bir kafile gibi Ceylân dağının yolunu tuttular. Bizim kafile içinde, Süleyman pehlivan, Şaşı Mustafa, Otlakçı Hasan dayı, çiftlik kâhyası Şahin ağa, ondan sonra efendcağızım Sarı Ali ile bir de senin baban vardı. Bunlar hepsine yeterdi, yeterdi amma: Bunlar oraya ulaşıncaya kadar karanlık basmış, dağın her yerini karış karış ayaklamışlar, aramışlar, taramışlar, ceylân sürülerinin kovuklarından birinin içinde başı gövdesinden ayrılmış, atının leşi altında açılmış bir çukurda Hamza'yı delik deşik bulmuşlar.. Baban Hamza'yı böyle kana boyanmış görünce ihtiyarın dili çekilmiş, bir sarsıntı gelmiş, nefesi tıkanmış, olduğu yere düşüvermişti.

Yarı geceden sonra ay ışıkları altında yiğitlerin omuzları üstünde şehitleri çiftliğe getirdiler, onların intikamını almadan bu kara haberi sana ulaştırmamaya ahdetmiştik. Hepsi birer çifte kurşunile geberdiler amma neyleyim ki benim ağam senin de yavuklun elden gitti..

Her gün bir parça daha öksüren Gülnaz anasının sağdığı sütleri de artık içmez olmuştu. Bütün köyde onu tanıyanlar, onun yüzüne baktıkça hepsinin içi çekiliyor, hepsi kollarının yenlerile gözlerini silip, silip ondan uzaklaşıyordu.

Damlarının üstünden uçup giden leylekler bir daha gelmemişlerdi, yuvaları boşalan kırlangıçların sesleri duyulmuyordu. Köyde bahar bitiyordu, ağaçların yaprakları düşüyordu. Çiçek öbekleri içinde bir kelebek gibi uçup oynıyan Gülnaz, bir döşeğin içinde günden güne kuruyan bir çiçek gibi solup dökülüyordu.

Her gün öksürüklerini işiten köyün bütün kızları bir sabah onun çeklerle süslü, sırmalı bir Kâbe örtüsüne sarılan tabutunun arkasından yürüdüler; Gülnaz'ın mezarını örten toprakları üstünden ağlaşarak döndüler.

Onun köyüne gene baharlar geldi, baharlar bitti, fakat! Kuzuların, keçilerin yeni doğan yavruları bu saçak altında bir daha melemediler. Tokmağı düşmüş tahta kapıdan giren inekler, artık böğürmediler. Bu boş evin içinde ağır bir hasta varmış hissile sessizce ve boyunları aşağıya düşük yalnız olarak ahırlarına dönmiye alıştılar.

Her gün bu sessiz, bu viran olmuş bu karanlık çatının altında başlıyan bir iniltile yalnız Emeti kadının kahkahası, yürekleri yerinden koparan bir iztirapla, kasabanın her köşesini dolaşıyordu.

Gülnaz... Gülnaz,. Gülnaz.. Gülnaz.

Küçük Kemalin temsil erginliği görülebilir.

Ne yazık ki ruhla gövde, istidatla hayat yan yana değil, çok kere sırt sırtadır. Hele tiyatro tarihinde bu daha büyük bir açıklıkla göze çarpar. Aktörlük, ancak demir gibi sağlam omuzlar üstünde taşınabilir bir yüktür.. Zaten içli gönül, kınını kesen bir kılıçtır. Sert, yalçın şartlara bağlı sahne yaşayışının yıpratıcılığını da buna eklerseniz Küçük Kemal gibi nazli bir yaratılışın vakitsiz olümünü daha iyi anlarsınız. Onu piştiği, geliştiği, yaratma çağına erdiği bir zamanda kaybettik. Hepsinden acı olan işte bu.

S. Gezgin

BUGÜNKÜ RADYO PROGRAMI

İSTANBUL — 12,30 muhtelif plâklar ve halk musikisi. 18 dans musikisi. (plâk). 19 haberler. 19,15 muhtelif plâklar. 19.30 çocuk esirgeme kurumu namına konferans. 20 halk musikisi. 20,30 neşir esasında ilân edilecek tir. (Bekleyiniz.) Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BORSA

25 - 4 - 936

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Londra	628.	* Viyana	24.—
* Nevyork	126.—	* Madrid	16 —
* Paris	167 —	* Berlin	32.—
* Milânc	198 —	* Varşova	24 —
* Brüksel	24 —	* Budapeşte	28 —
* Atina	28.—	* Bükreş	15 —
* Cenevre	121 —	* Belgrad	52 —
* Sofya	24 —	* Yokohama	84 —
* Amsterdam	65.—	* Altın	967 —
* Prag	92 —	* Banknot	241 —
* Stokholm	33 —		

ÇEKLER

* Londra	622,50	* Viyana	4.2363
* Nevyork	1.7922	* Madrid	5 8192
* Paris	12 085	* Berlin	1 9770
* Milâno	10 0660	* Varşova	4 2266
* Brüksel	4.6910	* Budapeşte	4.5486
* Atina	3 67	* Bükreş	108 8570
* Cenevre	2 4425	* Belgrad	34 915
* Sofya	64.4060	* Yokohama	2.7520
* Amsterdam	1.1719	* Moskova	24 9375
* Prag	19.23	* Stokholm	3 1134

ESHAM

İş Bankası	10 80	Tramvay	9,00
* Anadolu	24 45	Çimento	10 65
Reji	2 125	Ünyon Del.	0 00
Şir. Hayriy	15 000	Şark Del.	0 00
Merkez Bank	66 25	Balya	0 00
U. Sigorta	.00	Şark m. ecza	0 00
Ponomonti	8,50	Telefon	0 00

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	24 175	Elektrik	00 00
" " II	22 80	Tramvay	81,70
" " III	22 52	Rıhtım	14 05
İstik.Dahili	99 00	* Anadolu I	14 05
Ergeni İstik.	95,00	* Anadolu II	14.05
1928 A M	10 00	Anadolu III	18 20
* S. Erzurum	95.	* Mümessil A	50 90

Zahire satışı

İstanbul ticaret ve zahire borsasında dün muamele gören (kilo) maddeler:

Nev'i:	Kş. P. En az	Kş. P. En çok
Buğday (yumuşak)	6,22,5	7,4
" (sert)	5,33	6
Arpa çuvallı	3,35	
Kuşyemi yeni mah.	10	
Nohut	7	
Yapak (Anadol)	52,20	
Tiftik (mal)	82,27	

Takvim	PAZAR 26 Nisan 4 Sefer	Pazartesi 27 Nisan 5 Sefer
Gün doğuşu	5 06	5.04
Gün batışı	19,00	19,01
Sabah namazı	4.30	4 30
Öğle namazı	12 12	12 12
İkindi namazı	16.01	16.01
Akşam namazı	19,00	19 01
Yatsı namazı	20 40	20 42
İmsak	3.12	3.10
Yılın geçen günleri	115	116
Yılın kalan günleri	250	249

Sağlam ve ucuz Berliet marka kamyonet

İstiyenlerin Mercan Yokuşu Fuat Paşa cad. No. 71 de Behçete müracaatları. Mektuplara cevap verilir.

V. No. 15225

Türk tebabeti

Sovyet ilim adamları neler düşünüyorlar?

Son günlerde, Moskova yabancı memleketlerle kültür münasebetleri cemiyetinin tertip ettiği bir ilmî müsamerede söz alan profesör Danişevski, profesör Burdenko ve profesör Lurya, Altıncı Türk Tıp kongresindeki Sovyet delegelerinin faaliyeti hakkında izahat vermişler ve Türk tababetinin bugünkü önemli vaziyeti üzerinde bilhassa durmuşlardır.

Profesör Danişevski, Türk topraklarına ilk ayak bastıkları dakikadan itibaren Sovyet delegelerinin karşılaştıkları samimî dostluk ve anlaşma havasını tebarüz ettirmiş ve bunun, Türkiye - Sovyetler Birliği arası tıp işbirliği için atılan ilk adımı ne derece kuvvetli bir hale sokmak fırsatını vermiş olduğunu kaydetmiştir.

Bundan sonra, Türkiye Cumuriyetinin her türlü millî ekonomi ve kültür alanlarındaki büyük yapıcı faaliyetini anlatan profesör Danişevski, millî sıhhat koruma alanındaki yüksek gayretler hakkında ezcümle demiştir ki:

Türkiyede bu alanda bilhassa, Tifüs ile, sıtma ve sıcak memleketler hastalıklariyle, romatizma ile, zührevî hastalıklar ve trahoma ile mücadele teşkilâtına çok büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Kronik romatizma ile zehirleyici maddeler istimali ihtisası, altıncı Türk Tıp kongresinde bilhassa üzerinde cidden dikkate değer raporları, Türk doktorlarının çok geniş nazarî bir bilgiyi haiz olduklarını ve ayni zamanda hastalıkların tedavisi ve klinik metodlar hakkında en yeni metodlarla mücehhez bulunduklarını göstermiştir.

Sovyetler Birliği tıp âleminin metodlarına gelince, vakıa romatizma bahsinde bazı Sovyet âlimlerinin vardıkları neticeler mevzuu bahis edilmişse de bu ilim adamlarının en son çalışmaları Türkiyede az bilinmektedir.

Sovyetler Birliği delegeleri, gezmiş ve tetkik etmiş oldukları tıp müesseseleri arasında, teknik malzemesi bakımından Avrupanın bu alandaki her hangi en iyi müessesesile ayni seviyede bulunan ve model bir tarzda vücuda getirilmiş olan pek çok müesseseler görüşmüşlerdir. Ankaradaki hastahane, Sıhhat enstitüleri, Sağlık Bakanlığının enstitüleri, İstanbul belediye hastahanesi ve daha bir çok müeseseler bu nevidendir.

TIP TEDRİSATI

Profesör Danişevski bundan sonra tıp tedrisatını mevzuu bahsetmiş ve demiştir ki:

Kemmiyet bakımından doktor kadroları umum nüfusun ihtiyacına tam tekabül edecek dereceyi bulmamış olmakla beraber, Türkiyede tıp tedrisatı çok yüksek bir derecededir. İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesi bu bakımdan model teşkil edebilecek bir haldedir. Bilhassa Morfoloji kürsüleri, birinci sınıf teknik levazımı ile, insan üzerinde büyük bir tesir hasıl etmektedir. Sovyet delegeleri üzerinde bilhassa çok mükemmel bir tesir hasıl eden müesseseler arasında, İstanbuldaki hastabakıcı hemşireler mektebini de ayrıca kaydetmek lâzımdır.,,

Moskova banyolar ve sağlık istasyonları merkez enstitüsü direktörü olan profesör Danişevski, ayrıca, Türkiyenin, banyolarından da bahsetmiş ve bunların gerek keyfiyet gerek kemiyet bakımından zenginliğini tebarüz ettirmiştir.

Nihayet profesör Danişevski, Türkiye - Sovyetler tıp işbirliğinin inkişaf ve tarsinine temas ederek bu maksat için Ankara ve İstanbula gönderilmekte olan iki tıp kütüphanesinden başka, Türkiyenin bütün tıp müesseselerine de ayrıca ve muntazam suretle Sovyet tıp mecmualarının irsaline başlanacağını bildirmiştir. Bundan başka SovyetlerBirliği ilim akademisi tarafından neşredilmekte olan ilim mecmuasına türkçe ve rusça olarak bir tıp kısmı ilâvesine çalışmaktadır. Ayrıca Sovyet ilim adamları, Türk doktorlarının çalışmaları ve aldıkları neticeler hakkında Sovyet mecmualarında izahat vereceklerdir.

YÜKSEK DERECELER

Prifesör Danişevski'den sonra söz alan profesör operatör Burdenko, Türkiyede tıp ilim müesseselerinin yüksek derecelerini mevzuu bahis etmiş ve demiştir ki:

"Yalnız, İstanbul Tıp fakültesinin yenileştirilmesi, bu fakültenin en yeni ve en iyi Avrupa levazımı ile techizi, ihtisas için Avrupaya muntazaman talebe gönderilmesi, Türkiye Cumuriyetinin millî sıhhatı koruma işlerine verdiği çok büyük ve kıymetli ehemmiyeti göstermeğe kâfidir. Başlarında yüksek kültürlü ilim adamlarının bulunduğu her türlü Türk tıp müesseselerinin bizzat ve yakından tanımış olmakla Sovyet delegeleri, yeni Türkiyede ilmî terakkilerin ne derece seri bir surette inkişaf etmekte olduğuna kanaat getirmişlerdir.,,

Prifesör Burdenko, ayrıca, gerek Sovyet delegelerine gösterilen yüksek Türk misafirperverliğinden ve gerek bilhassa kendi son çalışmalarının Türk operatörleri arasında yayılmış olmasından dolayı Türkiye Cumuriyeti Sağlık Bakanlığına ve Türk tıp âlemine teşekkür ve minnettarlığını bildirmiş ve kendi son eserinin Türkçeye çevrilerek basılacağını haber vermiştir.

Profesör Lurya tıbbî çalışmalar için içinde her türlü lüzumlu unsurların bulunduğu Ankara hastahanesi hakkında rapor vermiştir.

Profesör Lurya ayrıca İstanbulda yeni kurulmakta olan Radyoloji enstitüsünden de bahsetmiş ve, bu müessese pek yakında muhakkak surette kendi geniş sahasında Avrupanın en mühim tıp merkezlerinden biri olacaktır, demiştir.

Profesör Lurya Ankaradaki Ziraat enstitülerinin çok mükemmel vaziyetinden ve başardığı büyük işlerden de bahsetmiş ve nihayet Türkiye ve Sovyetler birliği tıp adamları arasındaki münasebetlerin daha ziyade sıklaştırılmasının iki memleket için de çok menfaatli olacağını bildirerek sözlerine nihayet vermiştir.

— Tass —

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Bugün saat 15 de ve Akşam 20 de

TOSUN
Komedi 3 perde

Türkçeye çeviren S. Moray

HALK OPERETİ

Ankara Yeni sinemada

Pazar akşamı SEVDA OTI

Pazartesi akşamı BAY BAYAN

HALK OPERETİ

Ingiltere Milletler Cemiyetine müzaheret birliği

Süveyş kanalının kapatılmasını istemiye karar verdi

Londra, 25 (A.A.) — Milletler Cemiyetine müzaharet birliği, hükûmetten Süveyş kanalini kapatmasını istemeğe karar vermiştir.

Roma, 25 (A.A.) — Resmî mahfeller, İngilterenin Libya hududu boyunda almış olduğu ihtiyat tedbirlerinin münhasıran kendisine tealluku bulunduğunu ve binaenaleyh İtalyanın hiç bir veçhile heyecana kapılmasına mahal bulunmadığını beyan etmektedirler.

Londra, 25 (A.A.) — Lord Lytton dün akşam Edimburgta Milletler Cemiyeti muhipleri birliği tarafından tertip edilen bir toplantıda söylemiş olduğu bir nutukta şöyle demiştir:

"Ümitsiz vaziyette gene ümitsiz usullere ihtiyaç vardır. İtalya tecavüzünü son haddine kadar götürmeğe açıkça karar vermiş olduğundan ve iktisadî zecrî tedbirler de muvaffakiyetle neticelenmemiş bulunduğundan B.Eden Milletler Cemiyetinin 11 mayıs tarihli toplantısında şayet Cemiyet, İtalya ile doğu Afrikasındaki ordusu arasındaki münakalât ve münasebatı kesmeğe karar vermekten ibaret bulunan ve harbi durdurabilecek olan yegâne tedbiri almadığı taktirde artık İngiltereye güvenmemesini beyan etmek mecburiyetinde kalacaktır.,,

İTALYA — MİSİR

Londra, 25 (A.A.) — Niyüz Kronikl gazetesi, İtalya tarafından bir ademi tecavüz misakı akti için Mısır hükûmetine yapılmış olduğu iddia edilen teklif hakkında diyor ki:

"Her halde bir yanlışlık olsa gerek. Bu havadis, İngiliz — Mısır müzakeratı esnasında, İngilizler üzerinde bir tesir icrası maksadile Kahire gazeteleri tarafından uydurulmuş, ortaya atılmış bir şayiadan başka bir şey değildir. Habeşistanın hali gözlerinin önünde bulunan mesul Mısır mahafilinin, daha pek yakınlarda bir çok muahedeleri ihlâl etmiş olan bir memleket ile bir muahede akdine büyük bir ehemmiyet atfetmiyecekleri tabidir.,,

Ras Nasibu dayanıyor!

Şimalde çok şiddetli muharebeler oluyor

Roma, 25 (A.A.) — Dessie'den gelen haberlerde Necaşinin akibetine dair bir gûna sarahat yoktur.

Adisababada hiç bir şey değişmemiştir. Nazırlar imparator namına işleri idare etmeğe devam etmektedirler.

Haile Selâsiyenin oğlu Prens Asfa Aoussen lehine tahtından feragat etmiş olduğu haberi tekzip edilmektedir.

Roma, 25 (A.A.) — Mareşal Badoglio 195 numaralı resmî tebliğinde diyor ki:

"Bir İtalyan kolu, dün Tana gölü mıntakasının işgalini ikmal etmiştir. Gondar'dan hareket etmiş olan bu kol, gölün cenup müntehasında kâin bulunan Bahardar Giorgris'e vasıl olmuştur.

Somali cephesinde Sassabenech mıntakasında dündenberi muharebe şiddetle devam etmektedir.,,

ADISABABA ÜZERİNDE İTALYAN TAYYARELERİ

Adisababa, 25 (A.A.) — Reuter: İki İtalyan tayyaresi bugün tekrar Adisababa üzerinde yarım saat uçmuştur.

Tayyarelerden biri çok yükseklerde kalmış fakat diğeri fevkalâde alçaktan uçmuştur. Hele telsiz istasyonunun üzerinden geçerken uçtuğu irtifa 30 metreden fazla değildi. Bu tayyareye bir kaç el silâh atılmış ve henüz teeyyüt etmiyen bir habere göre, tayyare de mitralyözle mukabele etmiştir. Hiç bir ölü ve yaralı yoktur. Tayyareciler tayyare meydanını ve imparatorun sarayını tetkik ediyora benziyorlardı. Tayyareler şimal istikametinde uzaklaşmışlardır. Habeş mahafili bu uçuşlara İtalyanların imparatorun Adisababaya veya civarına döndüğünü zannediyorlar manasını vermektedir.

İMPARATORİÇE CİBUTİYE Mİ GİDİYOR?

Londra, 25 (A.A.) — Cibutiden gelen bir telgrafa göre, Adisababa civarında bazı Habeş rüesa kavgaya tutuşmuşlardır ve bir şayiaya göre de imparatoriçe Cibutiye hareket etmek üzere hazırlanmaktadır.

Roma, 25 (A.A.) — Gabbiano vapuru içinde tank, kamyon ve asker olduğu halde Genevadan ve Helouan hastahane gemisi de topçu ve istihkâm müfrezeleriyle Kızılhaç müretebatı olduğu halde Napoliden bugün hareket etmiştir.

RAS NASBU DAYANIYOR!

Londra, 25 (A.A.) — Ogaden cephesinde Habeşistanın son ümidi olan Nasibu ordusu adım adım mukavemet göstermekte ve her karış toprağı çetin bir tarzda müdafaa etmektedir. Fakat İtalyanların iki cenahtan Daggahmedo ve Assabenehden merkezin gerilerine doğru sarkmıya başladıkları zannediliyor.

Şimal cephesine Habeş takviye kıtaatı gönderilmiye devam ediliyor. İtalyanlara Adisababa yolunu kapamak için Habeşler Varrahailunun cenubunda çok kuvvetli mevziler tutmuşlardır. Bütün takviye kıtaatı bu mevzilere gönderilmektedir.

Tsana gölü mıntakasına gelince burada İtalyanların Bakardar mevkiini ele geçirdikleri söyleniyor. Mavi Nil bu mevkide Tsana gölünden çıkarak akmıya başlıyor. Gojam mıntakasında İtalyanlar hemen hemen hiç bir mukavemet görmeksizin ilerlemektedirler.

Londra, 25 (A.A.) — Somaliden gelen haberlere göre, Nasibunun askerleri büyük bir kahramanlıkla harp etmekte, mevzilerine sıkı sıkı tutunarak her İtalyan taarruzuna bir mukabil taarruzla cevap vermektedirler. Müteaddit kanlı süngü hücumları olmuş ve İtalyanlar silâhça çok faik bulunmalarına rağmen merkezde ancak pek cüzi ilerliyebilmişlerdir.

Buna mukabil iki cenahlara şiddetli bir tayyare bombardımanından ve topçu ateşinden sonra İtalyanlar mahsûs bir terakki göstermişlerdir. İtalyan kollarından biri Sassabanehi muhasara ve hücum ederken motörlü diğer kol Fafan nehri üzerinde ve Sassabanehin elli kilometre şimali garbisinde kâin Daggahmedoya vasıl oluyorlardı.

Ogaden cephesinde İtalyan kıtaatı şimdi bir hilâl şeklindedir. Ve müstahkem Habeş mevzileri çevrilmek tehlikesine maruz bulunmaktadır.. Eğer bu hilâlin iki uçları kapanırsa, Nasibu ordusu da ihata edilmiş olacaktır. Binaenaleyh, Nasibunun böyle bir ihataya uğramamak için geri çekilmesi bekleniyor.

Muharebenin başladığı 24 nisan sabahındanberi her iki taraf da daha şimdiden binlerce ölü ve yaralı vermiş bulunmaktadır.

Muharebeye kırk İtalyan bombardıman tayyaresi iştirak etmekte ve Habeş kuvvetlerini bomba ve mitralyöz ateşine tutmaktadır. Bu tayyarelerin bir çoğuna isabetler olmuş ve tayyarecilerden bir kısmı da yaralanmıştır. Fakat hiç bir tayyare Habeş kıtaları gerisine düşmemiştir.

Parasız Doktor!

KURUN okuyucularına. yeni bir hizmette bulunuyor: Parasız muayene..

KURUN hekimleri İstanbul ve Üsküdar ve Kadıköy taraflarında haftada birer gün KURUN okuyucularını parasız muayene etmeye hazırdırlar. Bundan istifade etmek için sadece KURUN okuyucusu olmak ve neşrettiğimiz kuponları kesip biriktirmek kâfidir. Yedi kupon bir defa muayene için yetecektir.

MUAYENE YERLERİ

İstanbul için muayene yeri Kurun idarehanesidir.Okuyucularımız, Ankara caddesinde Kurun idarehanesi yanında "VAKIT" kütüphanesine müracaatla biriktirdikleri kuponlardan yedisini gösterdikleri takdirde kendilerine bir vesika verilecek ve bu vesikayı alanlar pazartesi günleri öğleden sonra saat 14 den yirmiye kadar kütüphanenin üstünde KURUN idarehanesinde doktorumuza kendilerini muayene ettirebileceklerdir.

DİĞER YERLER

* Üsküdar için muayene yeri Üsküdarda Ahmediyede ecnaze yanındaki 20 numaralı evdir. Muayene günü ve saati cumartesi günleri öğleden sonra 14 den yirmiye kadardır.

* Kadıköyünde muayene yeri Mühürdarda 30 numaralı doktor Leon'un evidir. Muayene günü çarşamba, saati 14 - 20 arasıdır.

* Beyoğlunda muayene yeri Parmakkapıda tramvay durağında 133 numaralı Hasanbey apartımanında 2 inci katta röntgen mütehassısı ALİ MAHİRin muayenehanesidir. Burada muayene günü pazar, saati 14-18 arasıdır.

* Kasımpaşada Postahane karşısında Trakya apartımanında doktor Kirimi muayenehanesidir. Muayene günü pazartesi, muayene saati 14-20 arasıdır.

Yukarıda işaret edilen yerlere yazılı saatlerde KURUNun yedi kuponu ile müracaat edecek okurlarımız KURUN doktorları tarafından parasız muayene edileceklerdir.

RÖNTGEN İŞLERİ

Yedi kupon karşılığında KURUN sağlık servisinden alınacak bir kartla müracaat edildiği takdirde röntgen mütehassısı Bay Ali Mahir film almak hususunda da hastaya azamî tenzilât yapacak ve her türlü kolaylığı gösterecektir.

RADYOLOJİK VE OPERATİK MUAYENELER

Doktorlarımız tarafından muayyen günlerde yapılan muayenelerde bazı radyolojik ve operatik muayenelere ihtiyaç hasıl olduğu görülmüş ve bu gibi hastalardan Şişlideki Şifa Yurduna veya Kadıköyünde Moda caddesinde Röntken apartımanında Röntken mütehassısı Bayan Saadet Kâmilin muayenehanesine müracaat edeceklere azamî tenzilât ve teshilât gösterilmesi kararlaştırılmıştır; ancak bunun için önce idarehanemize yedi kupon getirmek ve sağlık servisimizden bu müesseselere hitaben bir tezkere almak lâzımdır.

Doktorlarımız istiyenlerin tansiyonuna da bakacakları gibi Belsoğukluğundan, kulak hastalıklarından şikâyetleri olanların da temin edilen mütehassıslar tarafından, sağlık servisimizin vereceği vesika mukabilinde muayyen günlerde parasız muayeneleri de kararlaştırılmıştır.

KUPONLAR

Kuponların neşri devam edecektir. Kupon biriktirmek için tarih sırasına riayet etmeye zaruret yoktur. Yedi kupon gösteren her okuyucu bir kere muayene edilmek hakkını kazanmış demektir.

DİKKAT — Kuponlarımız her gün birinci sayfamızda, gazetemizin başlığı yanındadır.

Eski Osmanlı Veliahtı

Yusuf Izzettin niçin ve nasıl ölmüş?

Adliyece yapılan bir araştırmada, büyük harp içerisinde Zincirlikuyudaki köşkünde ansızın ölen o zamanki veliaht Yusuf İzzettinin ölümü ile yakından alâkalı ve tarihî kıymeti olan bazı vesikalar elde edilmiştir. Bu vesikalar, yanan Adliye sayarının arkasındaki Emanet dairesinde saklanan bazı suç eşyasının, lüzumsuz görülenleri satılmak üzere tetkik, tasnif ve tefriki sırasında, bu yoldaki araştırmada ele geçen bir çanta içerisinden çıkmıştır.

Bundan yirmi küsûr yıl önce, Adliye nezaretine bağlı alâkalı yerin yaptığı tahkikat ait dosya böyle bir çanta içerisinde emanet dairesine ne yolda girmiş? Burası belli değildir. Üzeri mühürlü olan çanta, bir heyet huzurunda açılmış, içerisindekiler gözden geçirilmiş ve çanta tekrar mühürlenmiştir. Bu çanta, müddeiumumîlikçe adliye vekâletine gönderilecektir.

Çantanın içerisindeki vesikalarda yazılanlar gizli tutuluyor; ancak bu vesikaların veliahtin o zaman türlü türlü tefsire uğrayan ölümünün şeklini ve sebebini aydınlatıcı mahiyette olduğu tahmin ediliyor. Rivayetlere göre, bu çanta içerisinde Yusuf İzzettinin kendi elyazısile bir mektubu, bu mektubun fotoğraf makinesile çekilmiş müteaddit resimleri, bir çakı ve birer raporla tahkikatın nasıl yapıldığını tesbit eden zabıtlar ve bu zabıtlarda da şahit olarak dinlenenlerin ifadeleri bulunuyormuş. Bir şayiaya göre de, Yusuf İzzettinin mektubunda o zamanki İttihatçı kabine azasile aralarındaki ihtilâfın şiddetine, kendisine karşı yakışık almıyacak şekilde hareket edildiğine ve veliahtken uğradığı bu muamelenin ileride padişah olduğu zaman ne şekil alabileceğini düşünmenin, tesirini güngünden arttırdığına, bu yüzden üzüle üzüle ihtimal günün birinde öleceğine dair satırlar varmış. Dosyada bir de doktor raporu olduğunu söylemiştik. Gûya bu raporda da veliahtin seretan illetine müptelâ olduğu, bu sebepten yeese kapıldığı yazılıyormuş.

Mevcut vesikalardaki mürekkeple yazılmış yazıların, aradan uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen, hiç rengi uçmamış, sanki dün yazılmış gibi bariz ve okunaklı olduğu da, söylenilenler cümlesindendir. Dolayısile kullanılan mürekkebin gayet iyi cinsten olduğuna ve ayni zamanda vesikaların yıllardanberi hiç ışık görmediğine hükmolunabilir.

Çantada bulunan şeyler hakkındaki bu rivayetlerin ne dereceye kadar doğru olduğunu öğrenmek üzere, adliyede yaptığımız araştırmalar, sıkı bir ketumiyetle karşılaşmıştır. Alâkalı makam, yalnız böyle bir çantanın bulunduğu ve adliye vekâletine gönderilmek üzere olduğu şeklinde cevap verdi.

Zamanında türlü tefsirlere uğrayan bir ölüm ve sebebi etrafındaki bu vesikaların bir gün neşri, tarihe karışan bir vak'ayı aydınlatış bakımından, hiç şüphesiz merak uyandırıcı bir vaziyet ortaya koyacaktır!

Hitlerden soruluyor

Londra, 25 (A.A.) — İngilizlerin tanzim etmiş oldukları sualname Berline gönderilmeden evvel Fransızlarla İngilizler ve İngilizlerle Belçikalılar arasında yeni görüşmeler yapılmıştır.

Öğrenildiğine göre dün sabah M. Corbin ile M. Van Sittart arasında bir görüşme vuku ulmuştur. Bu görüşme esnasında hariciye müsteşarı, sualname hakkında ve bilhassa Avusturya, Çekoslovakya ve Litvanyaya taallûk eden noktalarına dair istenilen izahatı vermiştir.

İngiliz notasının Fransızların kaygularından mülhem olması muhtemeldir. Mamafih nota münhasıran İngiliz noktai nazarını göstermektedir.

Bundan başka notanın bir havapaktı vücuda getirilmesi zaruretini de ileri sürmekte olduğu rivayet edilmektedir.

Lord Halifax'ın Berlini ziyareti hakkında şimdiye kadar henüz bir karar ittihaz edilmiş değildir.

Londra, 25 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri, çarşamba günü Fransa sefiri M. Corbin tarafından M. Van Sittart'a tevdi edilen ve maamafih bir gûna resmî mahiyeti haiz olmıyan ufak muhtıra aşağıdaki noktaların aydınlatılmasını istemektedir:

1 — M. Hitler, kendisini Almanyada sakin olan Alman milletinin lideri mi dadediyor, yoksa Avusturya, Memel, Dantzig ve Çekoslovakyada otu ran bütün Alman akalliyetlerinin lideri mi sayıyor?

2 — M. Hitler, Almanyanın istemiş olduğu hukuk müsavatını elde etmiş olduğu fikrinde midir, bu fikirde değilse bu müsavatı ne gibi bir vasıta ile elde etmek istiyor?

3 — Almanya karşılıklı yardım sistemine girmeğe amade midir, yoksa karşılıklı yardım misaklarının ademi tecavüz misaklarile olan ahengi hakkında yeniden bir münakaşa kapısı açmak fikrinde midir?

Havas ajansının muhabiri, Fransanın da Almanyanın akalliyetler ve arazi bakımından statükonun tadili meselelerinde niyet ve maksatları ne olduğunu arzu etmekte olduğunu ilâve etmektedir. İngilterenin Almanyaya gönderceği sualnamede müstemlekeler meselesini açıkça ortaya atıp atmıyacağı malûm değildir.

Türkiye beynelmilel vicdanı hakem yaptı

(*Üst yanı 1 incide*)

leketinizi tetkike imkân bulamamıştım. Bu defa Dışbakanlığınızın davetinden istifade ederek bütün sahalarda, bilhassa insanî ve içtimaî sahada yapılan işleri tetkik edeceğim.. Bundan başka tabiatin güzelliklerini ve artistik servetlerinizi de gözden geçireceğim. Yüreğim, memleketinize karşı sempati ile doludur.. Daha gelirken, içimde bir sevgi duygusu vardı. Çünkü ben Fransızım. Ve Fransa Türkiyeyi sever. Türkiyede Fransanın çok dostları vardır. Bunu daha İzmirde iken görmeğe başladım.,,

— Dünya durumunu nasıl görüyorsunuz?.

"— Milletler Cemiyeti nezdinde delege olduğum için, beynelmilel siyasî meselelere karışmış vaziyetteyim. Sulhun ne büyük tehlike altında bulunduğunu görüyorum. Bu vesile ile sulhu temin ve harbin önünü almak için, Türkiye — Fransa Cumuriyetlerinin daha samimî ve daha sıkı, kardeşçe dost olmalarını istiyoruz. Buradan sonra davetli olduğum Sovyet Rusyaya gideceğim.,,

— Almanyaya gidecek misiniz?

"— Geçen sene gitmiştim. Fakat davet üzerine değil. Lisanımı ilerletmek istiyordum. Bir Fransız kadınının Almanyada ne gördüğünü sormayın. Ben kadınım. Sulhçuyum.. İnsanlar arasında yakınlaşma temini için uğraşıyorum.,,

— Boğazları tahkim hususundaki tezimiz hakkında şahsî düşüncelerinizi söyler misiniz?

"— Boğazların tahkimi hususunda Fransanın, bildiğiniz şekilde müsbet cevap vereceğinden zerre kadar şüphe etmiyordum. Çünkü Türkiye, büyük bir ihtiyat ve nezaketle müracaatta bulundu. Başka memleketlerin haşin bir şekilde bizi emri vaki karşısında bulundurdukları bir sırada Türkiye, beynelmilel vicdanı hakem yapmak istedi. Türkiye beynelmilel ruha riayet çerçevesi içinde teklifte bulundu. Fransa bunu reddedemezdi.,,

Bayan Malater Selye, on güne kadar Ankaraya gidecektir. Yarın Eminönü Halkevi, misafirimiz Fransız diplomatının şerefine Perapalas salonlarında bir çay ziyafeti verecektir.

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	180	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

KURUN

YAZI VE YÖNETİM YERİ:
İstanbul, Ankara Caddesi, (VAKIT yurdu)
Telefon {İdare: 24370 / Yazı işleri: 21413
Telgraf adresi: KURUN İstanbul
Posta kutusu No. 46

62 inci ziraat makineleri cenubu şarkî

Breslav Sergisi

7 ilâ 10 mayıs 1936

IHRACAT MALLARI

Her nevi makine alât ve edevatı — zürraî ve sınaî müesseseler alât ve edevatı — gübrecilik sanayii — kuvvet merkezleri — bilûmum makine — iş aletleri — yük ve insan nakil arabaları — motörlü arabalar — su nakil vasıtaları — her nevi sıhhî tesisat — itfaiye makineleri — elektroteknik — radyo levazımatı ve radyo — inşaat malzemesi — büro levazımatı.

İTHALÂT: Her nevi mevaddı iptidaiye — zürraî mamulât ve mahsulât. Almanyada Türk siparişleri vekili. Bütün seyahat bürolarında ucuz seyahat biletleri. Müracaat mahalli: Natta Millî seyahat acentası Galatasaray — İstanbul

Mufassal malûmat için Breslauer Messe — Und Ausstellungsgesellschaft. Breslau 16.

Müracaat edilmelidir.

Istanbul Belediyesi Ilânları

Beyoğlunda Galatasaray lisesinin yanındaki Kartal sokağında haftanın perşembe, cuma ve cumartesi günleri çiçek pazarı kurulmasına Umumî meclisce karar verilmiştir. İlân olunur. (B) (2268)

Karacaahmet mezarlığının Nuh kuyusu, Şehitlik, Saraçlar, Duvardibi, Tunusbağı, İnadiye, Salimpaşa taşı, Bülbüldere, Selâmsız, ve Ağahamamı mevkilerinde bulunan ve fırtmadan yıkılan 2255 tane muhtelif boyda servi ağaçları satılmak üzere kapalı zarfla arttırmaya konulmuştur. Bu ağaçların hepsine 12628 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. Arttırma 14 — 5 — 936 perşembe günü saat 16 da daimî encümende yapılacaktır. İstekliler 948 liralıkmuvakkat teminat makbuz veya mektubile teklif mektuplarını havizarflarını yukarıda yazılı günde saat 15 e kadar daimî encümene vermeleri. (B.) (2265)

Belediye temizlik işleri saraç atölyesi için 955 kilo ince, orta, kalın sabunlu kösele ile 255 kilo vaketa açık eksiltmeye konulmuştur. Köselenin kilosuna 220 kuruş, vaketanın kilosuna 190 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. Eksiltmeye girmek istiyenler kanunun tayin ettiği vesakalarla 194 liralık muvakkat teminatmakbuz veya mektubile 13/5/936 çarşamba günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (B.) (2266)

Keşif bedeli 9141 lira 47 kuruş olan Çemberlitaşta eski maarif binasının tamiri kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15 — 5 — 936 cuma günü saat 16 da daimî encümende yapılacaktır. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür.. Şartnameyi istiyenler 5 kuruş mukabilinde levazım müdürlüğünden alabilirler. Eksiltmeye girmek istiyenler kanunun tayin ettiği vesikalarla belediye fen heyetinden alacakları fen ehliyet vesikasile beraber 685 lira 61 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi zarflarını yukarıda yazılı günde saat 15 e kadar daimî encümene vermelidir. (B.) (2267)

Bir metre murabbama yüz elli kuruş değer biçilen Fatih yangın yerinde Atik Ali paşa mahallesinin Haydar caddesinde 22 inci adada 3 metre 47 santimetre yüzlü 35 metre 39 santimetre murabbamdaki arsa satmak üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekliler 399 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 27 — 4 — 936 pazartesi günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (B.) (1819)

Senelik muhammen kirası 240 lira olan Yeni Halde üst katta 72 N. lı oda iki sene müddetle kiraya verilmek üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek için de 36 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 27 — 4 — 936 pazartesi günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (B) (1821)

SATILIK ARSA

Küçük Ayasofya Bostan Ali sokağında eski 17 numaralı arsa ucuz fiyatla satılıktır İsteklilerin VAKIT propaganda servisine müracaatları.

(15340)

Hususî dersler

Tecrübeli yaşlı eski bir muallim tarafından evlerde hesap hendese cebir dersi verilir. Adres: Beyazıt posta kutusu: 11

M. F. A.

ZAYİ

Kaybolan ilk mektep tasdikname-min yerine yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Bakırköy ilk mektebinden
357 Ali Fikret
(V. No. 15566)

OSMANLI BANKASI
İLAN

Osmanlı bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu daireleri Bahar bayramı münasebetile 1 mayıs 1936 tarihinde kapalı bulunacaktır.

VAKIT Propaganda Servisinden:

Karaköy köprüsü üzerindeki reklâm yerlerine ilân koydurmak isteyen müesseselerin servisimize müracaatları

Reklâm Yerleri Bitmek Üzeredir

Ankara caddesi, İstanbul Telefon: 24370

VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ
İstanbul, Ankara caddesi, Telefon: 24370

Çok mühim VAKIT *Propaganda bürosundan*

1 — Propaganda servisimizin İstanbulda ve Türkiyenin her yönünde olduğu gibi Avrupanın belli başlı merkezlerinde de iyi tutulmuş gündelik, haftalık, on beş günlük, aylık neşir vasıtalarile bağlanışı vardır. İstiyenlere reklâm şeklini büromuz hazırlar ve bunların uygun şartlarla neşrini temin eder.

2 — İstanbul belediyesi sınırı içinde her türlü afiş, tabelâ ve her türlü elektrikli ve elektriksiz reklâm vasıtaları büromuzun elindedir; bütün müesseseler, bankalar ve ticaret evleri bu gibi yayım ve reklâm vasıtalarından faydalanmak istedikleri halde bize haber vermelidirler. Hiç bir karşılık aranmadan her türlü izahat verilir; istenirse mütehassıs memurlarımız yerlerine kadar gelir.

3 — Propaganda büromuz kendi posta kutuları vasıtasile cevaplı ilânlar kabul eder.

4 — Propaganda servisimiz Avrupanın her tarafından memleketimize ve memleketimizden Avrupanın her yanına karşılıklı çalışır, haber alma teşkilâtı kurmuştur. Ticaret işleri üzerine her türlü istihbaratı ehven ücret karşılığı temin eder.

5 — Propaganda servisimiz her türlü klişe, afiş, tabelâ resimlerini tertip ve tanzim ettirmeği en elverişli fiatlarla üzerine alır.

6 — Propaganda servisimizin elindeki neşir vasıtalarında açtığı küçük ilân sütunlarından istifade ediniz. Bu ilânlar yok bahasına yapılacak ve işçi arayanlarla işçi ilânları meccanen neşredilecektir.

Ev, apartıman, mağaza, dükkân alım ve satımları veya bunların kiralanması gibi ihtiyaçlara ait, fakat ticari mahiyette olmiyan ilânlarla işçi arayanların, iş istiyenlerin, otomobil, radyo ve saire almak veya satmak istiyenlerin ilânları küçük ilanlar kısmına girebilir.

7 — Evinin ön veya caddeden görünür yan duvarına, dükkânının üzerine muayyen müddetlerle dükkânlarının vitrinlerine, gazinoların, berber dükkânlarının iç veya dış duvarlarına afiş ve ilân kabul etmek istiyenler veya böyle yerlerde ilân yapmak istiyenlere propaganda servisimiz delâlette bulunur.

8 — Propaganda servisimiz dünyanın her dilinde, her mesleğe ait her türlü yerli ve Avrupa kitaplarını sizlere temin eder ve gönderir.

VAKIT Propaganda servisinin yapmak istediği bu hizmetlerden istifade ediniz. Bir telefon, bir kart, bir mektup, bir haber, bir ziyaretinizle bu işlerinizde muvaffak olmak sizleri bekliyor.

Mektuplara 6 kuruşluk cevap pulu konulmalıdır.

Adres: İstanbul Ankara caddesi VAKIT Yurdu Propaganda servisi
Telefon: 24370
Telgraf: VAKIT İstanbul.

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası
Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil

Kocaeli Valiliğinden:

İdarei Hususiye ve köyler birliği için alınacak bir adet Ekskavatör makinesi kapalı zarf usulile ek siltmeye konmuştur.

İhalesi mayısın 5 inci salı günü saat 15 de Vilâyet makamında yapılacaktır. Muhammen bedeli (17000), muvakkat teminatı (1275) liradır.

İsteklilerin arttırma ve eksiltme kanunundaki tarifat dairesinde teminat mektupları ile Ticaret odası kayıt vesikalarını teklif mektupları içine koyarak ihale tarihine kadar Vilâyet makamına ve şartnamesini görmek ve tafsilât almak istiyenlerin de her gün Vilâyet birlik kalemine müracaatları. (2042)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kadıköyünde Hasan paşa mektep arkasında 67 sayılı ev.
„ „ „ „ 69 „ „
„ „ „ „ 1/1 „ Dükkân.
Paşabahçe Ayazmada 1 No. lu gazino arkasında 2 odalı mahal.
Kısıklıda cami yanında set üzerinde 2, 4, 6, No. lu kahvehane.
Paşabahçe Çınar Ayazma 70. 72/1 sayılı ev.
Üsküdarda Kefecide Doğancılar caddesinde Süleymanpaşa camii.
Üsküdarda Murat reis Silahtar bahçesi 56 sayılı bahçe ve kulübe.

Yukarıda bulundukları yerler ile numaraları yazılı vakıf mahaller pazarlıkla kiraya verileceğinden isteklilerin her gün Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaat elyemeleri. (2270)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 780 lira olan bir adet en az 25 S/m lik silindirli komple son model bir adet otomobil motörü 14 — 5 — 936 perşembe günü saat 10 da Haydarpaşada Gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 58,5 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalarla eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2261)

Teahhüdünü yerine getirmediğinden dolayı mukavelesi feshedilen ve muhammen bedeli 540 lira olan 1000 adet kalopi! kavanozu müteahhidin nam ve hesabına 12 — 5 — 936 salı günü saat 10 da açık eksiltmeye konacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 40 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalarla birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak verilmektedir. (2232)

Türk Hava Kurumu satınalma komisyonundan:

Örnekleri veçhile yüzer adet mahsulâtı arziye ve aza kayıt defteri ve on beşer bin adet tahakkukat ve tahsilât cetveli ve para irsaliye mektubu bastırılacaktır. 27 — 4 — 936 pazartesi saat 15 de açık eksiltme ile münakasası yapılacağından istekli olanlar şartnamesini her gün piyanko direktörlüğü muhasebesinde görebilir. (2195)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

Yeni tertip plânını görünüz

1. ci keşide 11 Mayıs 936 dadır.

Büyük İkramiye 25.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır.